

Pensionskassen Arkitekter & Designere

Tuborg Havnevej 14

2900 Hellerup

Cvr.nr. 22 07 86 15

Årsrapport 1. januar – 31. december 2024

Godkendt på selskabets generalforsamling den 29. april 2025

Dirigent: Tina Øster Larsen; Partner Bech-Bruun

Årsrapport 2024

DESIGN

Zoulmade.com

FORSIDE FOTO

GPP arkitekter, transformation

TRYK

Bohemian ApS

**Miljømærket
tryksag**

Lever op til skrappe
miljø- og klimakrav i hele
produktets livscyklus

5041 0004

Indhold

Forord	5
<hr/>	
Ledelsesberetning	
Fem års hoved- og nøgletal	8
Medlemmer og produkter	9
Regnskab	10
Kapitalforhold og solvens	16
Forventninger til 2025	18
Øvrige forhold	18
Oplysninger om pensionskassen	19
Samfundsansvar	24
<hr/>	
Pensionskasseregnskab	
Resultatopgørelse	43
Balance	44
Egenkapitalopgørelse	45
Noter til regnskabet	46
<hr/>	
Påtegninger	
Ledelsespåtegning	68
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	69
<hr/>	
Nøgletalsdefinitioner	73

“ Bestyrelsen har iværksat en strategiproces, der skal genstarte PAD's ejendomsinvesteringer som grønne investeringer”

Afkastet retter sig – fokus på ansvarlig opsparing

Pensionskassens forvaltningsprincipper, der skal sikre en pensionsopsparing, som tilgode- ser alle generationer og en bæredygtig samfundsudvikling, er under pres. Amerikansk exit fra Paris-aftalen, russisk angrebstogt i Europa og kinesiske "uheld" i Østersøen udfordrer langsigtet, bæredygtig udvikling og ansvarlig global investering. De tumultariske geopolitiske forhold og stadigt værre klimahændelser understreger behovet for, at vi fastholder og insi- sterer på at fremme bærende europæiske værdier og principper - demokrati, retssikkerhed og ansvarlighed - i arbejdet med at sikre alle medlemmerne et godt økonomisk grundlag.

Uanset de svære vilkår gav 2024 et fornuftigt afkast på pensionsopsparingen. For med- lemmer i gennemsnitsrente blev afkastet på 5,8 pct., og kontorenten bliver løftet fra 4,02 pct. i 2024 til 6,50 pct. i 2025. Medlemmer, der sparer op i markedsrente, realiserede i 2024 afkast på mellem 4,0-11,5 pct. afhængigt af aldersgruppe og risikoprofil. Pensions- kassen er dermed fortsat pænt placeret i pensionsbranchen.

Medlemmerne skubber pensionskassen fremad

I tråd med medlemmernes ønsker blev der i 2024 afholdt medlemsmøder i København og Aarhus. Bestyrelsen tog de mange, gode input med sig og har iværksat en strategiproces, der skal genstarte PAD's ejendomsinvesteringer som grønne investeringer – fremadrettet med ny tyngde på bæredygtig udvikling, arkitektonisk kvalitet, renovering og transformation.

Arbejdet med et bæredygtigt forvaltningsgrundlag fortsætter også indenfor overskrifterne:
Transparens - vores portefølje skal kunne tjekkes og udfordres
Fossil af-investering - vi reducerer investeringer i kul, olie og gas
Grønne investeringer - vi investerer i bæredygtig omstilling

Vi er langt fra i mål, men godt i gang. Vi har opnået større transparens i vores aktiver, men pensionskassen er fortsat investeret i selskaber, der foretager ny fossil udvinding, og for ejendoms- og skovinvesteringer ønsker vi en ny strategi, der understøtter den grønne om- stilling, så det arbejder vi på.

Markedstjek

Som landets mindste arbejdsmarkedspension må vi tilpasse ambitionerne til vores samar- bejdspartnere. Vi er afhængige af, at vi i fællesskab med større partnere kan producere et godt, tidssvarende pensions- og forsikringstilbud. Bestyrelsen har med hjælp fra en ekstern, uvildig leverandør igangsat de første sonderinger af et såkaldt markedstjek for, hvor vi som pensionskasse bedst hører hjemme. Forløbet har afdækket mulige alternative samarbejds- former og partnerskaber, og vi har sideløbende fokus på, hvordan vi får opfyldt vores behov, ønsker og strategi i det nuværende tilhørsforhold i Sampension-fællesskabet. Afhængig af udfaldet tager vi i 2025 de næste skridt frem mod den endelige afklaring af den optimale samarbejdspartner. Bestyrelsen har inviteret Akademisk Arkitektforening og Forbundet Arkitekter og Designere til at bidrage med input til bestyrelsens arbejde med at definere PAD's værdigrundlag som grundlag for den videre proces.

På bestyrelsens vegne.

Mads Gudmand-Høyer

Forperson for bestyrelsen

Ledelsesber

etning

Fem års hoved- og nøgletal	8
Medlemmer og produkter	9
Regnskab	10
Kapitalforhold og solvens	16
Forventninger til 2025	18
Øvrige forhold	18
Oplysninger om pensionskassen	19
Samfundsansvar	24

Fem års hoved- og nøgletal

Fem års hovedtal og nøgletal ¹

Mio. kr.	2024	2023	2022	2021	2020
Hovedtal					
Medlemsbidrag	465	452	440	429	387
<i>Pensionsydelse, resultatopgørelse</i>	-433	-405	-368	-281	-265
<i>Pensionsydelse, egenkapitalen</i>	-42	-47	-60	-89	-70
Pensionsydelse, i alt	-475	-452	-428	-370	-335
Investeringsafkast	692	840	-831	1.094	238
Pensionsmæssige driftsomkostninger, i alt	-6	-6	-6	-6	-5
Pensionsteknisk resultat	-16	8	-36	0	15
Årets resultat	48	111	-177	190	57
Pensionshensættelse, i alt	9.483	8.920	8.262	8.422	7.383
Overskudskapital	548	538	517	565	519
Egenkapital	1.514	1.508	1.441	2.036	2.146
Aktiver, i alt	12.660	11.682	11.237	11.663	10.386
Afkastnøgletal					
Afkastprocent relateret til gennemsnitsrenteprodukter	5,7%	7,9%	-7,9%	10,7%	2,4%
Afkastprocent relateret til markedsrenteprodukter	7,7%	9,2%	-4,9%	19,6%	-
Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter	4,75	4,75	4,75	4,50	-
Omkostningsnøgletal					
Omkostningsprocent af pensionshensættelse	0,06%	0,07%	0,07%	0,08%	0,07%
Omkostninger i kr. pr. medlem	516	500	522	540	479
Forrentningsnøgletal					
Egenkapitalforrentning efter skat	3,2%	7,5%	-10,2%	8,7%	2,6%
Forrentning af overskudskapital	4,4%	7,4%	-8,7%	10,0%	3,0%
Konsolideringsnøgletal					
Solvensdækning ²	358%	388%	399%	296%	260%

Der henvises til nøgletalsdefinitioner side 73.

¹ Hoved- og nøgletallene for 2023 og 2022 er påvirket af ændring i regnskabspraksis i 2023. Sammenligningstallene for 2020-2021 er ikke ændret, da dette ikke har været praktisk muligt.

² Opgørelsesmetoden for hensættelse til solvensformål er ændret fra og med 2022.

Medlemmer og produkter

Pensionskassen Arkitekter & Designere er en medlemsejet pensionskasse

Pensionskassen Arkitekter & Designere (PAD) er en medlemsejet pensionskasse, som blev oprettet i 1957.

PAD har 11.199 medlemmer pr. 31. december 2024. Størstedelen af medlemmerne er uddannede arkitekter, designere eller tilsvarende, men pensionskassen optager også ansatte i virksomheder eller foreninger med tilknytning til arkitektfaget.

11.199
medlemmer
i PAD

For at opnå omkostningssynergier og adgang til kompetencer inden for fx investeringsforvaltning er PAD en del af Sampension-fællesskabet, der udover PAD også omfatter Sampension Livsforsikring A/S, Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrslægger (PJD) og Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører (ISP). Virksomhederne i Sampension-fællesskabet har outsourcet væsentlige dele af driften til Sampension Administrationselskab A/S.

PAD's produkter

PAD tilbyder pensionsordninger, der både indeholder opsparing og forsikringer ved tab af erhvervsevne, dødsfald samt visse kritiske sygdomme.

3 i 1 Livspension er et markedsrenteprodukt og det produkt, som PAD tilbyder nye medlemmer. Produktet er et livscyklusprodukt, hvilket betyder, at opsparingen investeres under hensyntagen til det enkelte medlems alder, så investeringsrisikoen gradvist aftrappes i takt med, at medlemmet nærmer sig pensionsalderen. Herudover har det enkelte medlem mulighed for at vælge mellem tre investeringsprofiler - hhv. høj, moderat og lav - afhængig af medlemmets egne præferencer og risikovillighed. 3 i 1 Livspension er et ugaranteret markedsrenteprodukt, hvor medlemmerne hver måned får tilskrevet det faktisk opnåede afkast på depotet.

Fra 1. januar 2024 indførte PAD en udjævningsmekanisme for 3 i 1 Livspension, der skal begrænse udsvingene i pensionisternes månedlige udbetalinger, fx hvis der har været negative afkast. I praksis fungerer udjævningen ved, at der er fastsat grænser for, hvor meget pensionisternes månedlige udbetalinger kan ændre sig fra år til år.

PAD giver endvidere mulighed for at vælge markedsrenteproduktet Linkpension, hvor det enkelte medlem selv har ansvaret for, hvordan opsparingen investeres og fordeles mellem flere puljer og fonde.

PAD har ligeledes gennemsnitsrenteprodukter, som forsat udgør en væsentlig del af PAD's samlede pensionsmæssige hensættelser. Disse produkter omfatter ordninger med betingede garantier og med garanterede ydelser. Produkterne, som er lukket for nytægning, forrentes med en depotrente, som udjævner det faktisk opnåede investeringsafkast over tid.

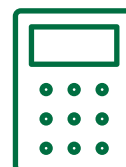
Regnskab

Årets resultat

Det samlede resultat i 2024 blev et overskud på 48 mio. kr. mod et overskud på 111 mio. kr. i 2023, og resultatet blev dermed som forventet. Det lavere resultat skyldes et lavere investeringsafkast for egenkapitalen samt et lavere pensionsteknisk resultat.

Årets resultat Mio. kr.	2024	2023
Pensionsteknisk resultat	-16	8
Egenkapitalens investeringsafkast	83	109
Resultat før skat	67	117
Pensionsafkastskat for egenkapitalen	-19	-6
Årets resultat	48	111

Overskud på
48 mio. kr.

Bestyrelsen foreslår, at årets resultat henlægges til "Overført resultat" under egenkapitalen.

I 2024 er egenkapitalen øget med 6 mio. kr., så den ultimo 2024 udgør 1.514 mio. kr. Ændringen i egenkapital vedrører årets resultat og udbetaling af 42 mio. kr. i tillægspensioner.

Indbetalinger og udbetalinger

Medlemsbidrag steg i 2024 med 2,9 % til 465 mio. kr. mod 452 mio. kr. i 2023.

De udbetalte ydelser steg i 2024 med 5,2 % og udgjorde 475 mio. kr., hvoraf den del af tillægspensionerne, der finansieres af egenkapitalen, faldt med 10,2 % og udgjorde 42 mio. kr. Det skyldes, at en større andel af tillægspensionerne kan finansieres af årets bonus, og at en mindre andel derfor skal finansieres af egenkapitalen.

Stigning i medlems-
bidrag på 2,9 %

Medlemsbidrag og udbetalte ydelser Mio. kr.	2024	2023	Ændring i %
Medlemsbidrag, i alt	465	452	2,9
Udbetalte ydelser, ekskl. udlodning fra egenkapitalen	-433	-405	7,0
Udlodning fra egenkapitalen	-42	-47	-10,2
Udbetalte ydelser, i alt	-475	-452	5,2

Antal medlemmer udgjorde 11.199 ultimo 2024 mod 11.122 ved udgangen af 2023. Stigningen udgjorde 0,7 %.

Antal medlemmer	31.12.2024	31.12.2023	Ændring i %
Erhvervsaktive, der betaler bidrag	5.329	5.403	-1,4
Fripolicer mv.	3.134	3.082	1,7
Pensionister	2.736	2.637	3,8
Medlemmer, i alt	11.199	11.122	0,7

Pensionsmæssige hensættelser

De pensionsmæssige hensættelser blev i 2024 forøget med 563 mio. kr. og udgjorde 9.843 mio. kr. ved udgangen af 2024.

Pensionsmæssige hensættelser			
Mio. kr.	31.12.2024	31.12.2023	Ændring i %
Pensionshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter	5.592	5.387	3,8
Pensionshensættelser til markedsrenteprodukter	3.891	3.533	10,1
Pensionsmæssige hensættelser, i alt	9.483	8.920	6,3

Hensættelserne vedr. markedsrenteprodukterne blev forøget med 358 mio. kr. i 2024, hvilket skyldes et positivt investeringsafkast, og at medlemsbidragene oversteg pensionsydelseerne. Ved udgangen af 2024 udgjorde markedsrenteprodukterne 41 % af de samlede forsikringsmæssige hensættelser mod 40 % ved udgangen af 2023. For gennemsnitsrenteprodukterne steg hensættelserne med 205 mio. kr. og udgjorde 5,6 mia. kr. ved udgangen af 2024, hvoraf 5,4 mia. kr. vedrørte bestanden med betingede garantier.

Ved udgangen af 2024 har pensionskassen ingen bestande, der er omfattet af kursværn.

Omkostninger

PAD har gennem en årrække arbejdet målrettet på at fastholde et omkostningsniveau, som er blandt de laveste i branchen. Jo lavere omkostninger, desto større del af indbetalinger og afkast vil gå til at styrke medlemmernes opsparing.

I 2024 udgjorde administrationsomkostningerne 5,8 mio. kr., hvilket er 4 % højere end i 2023, primært fordi der i 2024 er afholdt omkostninger til eksterne konsulenter til markedstjek.

Administrationsomkostningerne pr. forsikret udgjorde 516 kr. i 2024 mod 500 kr. i 2023, mens administrationsomkostningerne i procent af hensættelserne faldt fra 0,07 % i 2023 til 0,06 % i 2024.

For et 40-55-årigt medlem med opsparing i 3 i 1 Livspension, moderat risiko og en opsparing på 1 mio. kr. udgjorde de årlige omkostninger i procent (ÅOP) 1,0 % i 2024.

ÅOP indeholder både administrations- og investeringsomkostninger og opgøres i henhold til omkostningshenstillingen, der er fastlagt af brancheorganisationen Forsikring & Pension, herunder standardberegningssatser for visse investeringsaktiver. Derfor afspejler ÅOP ikke nødvendigvis det reelle niveau for faktiske investeringsomkostninger i PAD.

For det enkelte medlem kan ÅOP bl.a. afhænge af medlemmets alder, pensionsopsparings størrelse, risikoprofil m.v. Alt andet lige vil ÅOP fx være højere for yngre medlemmer end for ældre medlemmer med 3 i 1 Livspension. Det skyldes, at aktivsammensætningen for yngre medlemmer i større grad består af aktieinvesteringer, hvor både det forventede afkast og investeringsomkostningerne er højere end for fx obligationsinvesteringer, som udgør en større andel af aktivsammensætningen for medlemmer, der nærmer sig pensionsalderen.

Administrations-
omkostninger
pr. medlem 516 kr.

Investeringer og afkast

Ved indgangen til 2024 stod inflationsbekæmpelse stadig øverst på den økonomiske dagsorden. Centralbankernes styringsrenter var blevet hævet dramatisk i løbet af 2022-23, og selvom inflationen toppede i 2023, var der ved indgangen til 2024 stadig usikkerhed om, hvor meget og hvor hurtigt inflationen ville falde. Den europæiske centralbank (ECB) besluttede i juni måned at påbegynde nedsættelsen af styringsrenten og sænkede i løbet af efteråret styringsrenten fra 4 % til 3 %. Det skete på baggrund af faldende, men dog stadig høj inflation i Eurozonen. Den amerikanske centralbank fulgte trop i september måned og sænkede styringsrenten fra 5,25 % til 4,25 % i løbet af efteråret.

Hvor væksten i eurozonen generelt har skuffet, har USA modsat overrasket med pæn vækst og lav arbejdsløshed i 2024. Udviklingen på såvel obligations- som aktiemarkederne i de to regioner har derfor divergeret en del. Den amerikanske 10-årige rente steg 1 % point i løbet af 2024, mens den i eurozonen faldt marginalt. Tilsvarende forskel gjorde sig gældende på aktiemarkedet, hvor europæiske aktier steg ca. 10 %, mens amerikanske aktier imponerede med en stigning på 25 %. Det flotte afkast på det amerikanske aktiemarked kan i stort omfang tilskrives de syv store tech selskaber, kendt som "The Magnificent Seven", men også en generel øget tro på amerikansk vækst. Forskelle i vækst- og inflationsbilledet i Europa og USA gjorde desuden, at den amerikanske dollar blev styrket med 6 % overfor euroen.

Som et af de eneste aktiemarkeder globalt faldt det danske aktiemarked i 2024. Efter at have toppet i forsommeren faldt de danske aktier næsten 25 % i løbet af 2. halvår og sluttede året med et fald på ca. 5 %.

Faldet i de europæiske styringsrenter bevirkede, at det danske ejendomsmarked blev stabiliseret i slutningen af 2024. Afkastkravet steg godt nok over året, men de løbende driftsindtægter sikrede et mindre, men dog positivt resultat for 2024. Modsat oplevede ejendomsfundsinvesteringer endnu et vanskeligt år. Det var gældende for både de europæiske og amerikanske fonde, og afkastbidraget herfra bidrog til et samlet negativt afkast for ejendomme på ca. 7 %.

Infrastrukturinvesteringerne fortsatte de positive takter fra 2023, og gav i 2024 et samlet afkast på ca. 5 %. Især de direkte investeringer relateret til vedvarende energi bidrog til det positive resultat.

Årets samlede afkast blev en indtægt på 692 mio. kr. svarende til 6,6 %

Det samlede afkast i PAD for 2024 var på 692 mio. kr. før pensionsafkastskat mod et positivt afkast på 840 mio. kr. i 2023. I 2024 blev PAD's samlede afkast 6,6 % mod 8,5 % i 2023.

Resultat af investeringer fordelt på miljøer		
Mio. kr.	2024	2023
3 i 1 Livspension	274	291
Gennemsnitsrente	305	400
Egenkapital	83	109
Overskudskapital	30	39
Samlet resultat	692	840

Fordeling af nettoinvesteringer

Ca. 30 % af nettoinvesteringsaktiverne var placeret i børsnoterede aktier, ca. 22 % var placeret i obligationer med mindre kreditrisici (fx danske stats- og realkreditobligationer) og en lille tredjedel var placeret i øvrige aktiver, hvis fordeling på forskellige aktivklasser fremgår af figuren. De sidste godt 17 % var placeret i obligationer m.v. med kreditrisici.

Samlet resultat af investeringer på 692 mio. kr.

Nettoinvesteringer pr. 31.12.2024

31.12.2024

Fordeling af nettoinvesteringer i %

Alternativer	29,9%
Børsnoterede aktier	22,2%
Obligationer mv. inkl. renteaftdækning	17,1%
Obligationer mv. med kreditrisici	30,8%
I alt	100,0%

Fordeling af øvrige aktiver i %

Ejendomme	39,0%
Infrastruktur	15,5%
Global macro hedgefonde	5,7%
Private equity	23,9%
Råvarer og skov	15,9%
I alt	100,0%

Investeringsstrategi i PAD

PAD's investeringsstrategi sigter mod at levere det højeste langsigtede afkast på ansvarlig vis og inden for de givne risikorammer. Markedsrente- og gennemsnitsrentemiljøet deltager i al væsentlighed i de samme investeringer blot med forskellig vægt og volumen. Produktet 3 i 1 Livspension har forholdsmæssigt en større andel af risikofyldte aktiver end gennemsnitsrentemiljøet.

Investeringsstrategien var i 2024 i al væsentlighed uændret i forhold til 2023. For så vidt angår PAD's investeringer inden for unoterede aktier, ejendomme og infrastruktur fortsætter udviklingen af porteføljen, og specielt den igangværende transition fra fossile til vedvarende energikilder og den heraf følgende elektrificering af energisektoren har været et investeringstema i 2024.

Positive afkast i alle årgangspuljer i 3 i 1 Livspension

I 2024 leverede livscyklusproduktet positive afkast i alle årgangspuljerne på tværs af de tre risikoprofiler. De yngste årgange, hvor en større andel af formuen er allokeret til aktier, opnåede det største afkast, hvilket også illustreres af afkastene for de udvalgte årgange i nedenstående tabel. Hovedparten af medlemmerne har valgt investeringsprofilen moderat risiko.

Årgangspuljer 3 i 1 Livspension, udvalgte	Investeringsprofil		
	Lav	Moderat	Høj
Afkast i %			
52 år ¹	7,5%	9,9%	11,5%
60 år	5,6%	6,8%	9,1%
67 år ²	4,0%	4,2%	7,1%

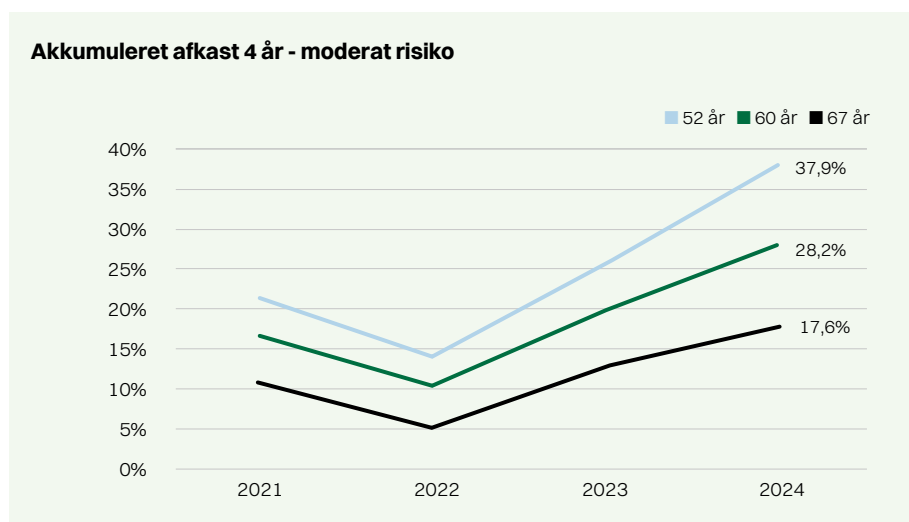
¹ Afkastet er det samme for de 18-52 årige, da de har samme aktivfordeling i 2024

² Afkastet er det samme for alle over 67 år, da de har samme aktivfordeling i 2024

For yderligere specifikation af beholdninger og afkast i 3 i 1 Livspension henvises til regnskabsnote 18 og note 20.

Fire års afkast i 3 i 1 Livspension på 37,9 % til de yngste årgange

De seneste fire år har medlemmer med moderat risiko, og som fyldte 52 år eller derunder i 2024, opnået et akkumuleret afkast på næsten 38 %. Figuren nedenfor viser det samlede afkast over de sidste fire år for en person, der i 2024 fyldte enten 52, 60 eller 67 år.

Afkast over 4 år
på op til

37,9%

Afkast i gennemsnitsrentemiljøet på 5,8 %

Gennemsnitsrentemiljøet omfatter primært pensioner med betingede garantier. Hensættelser til pensioner opgøres til markedsværdi. Herudover er egenkapitalen og overskudskapitalen investeret på samme måde som i gennemsnitsrentemiljøet.

Gennemsnitsrentemiljøets investeringer ultimo 2024 samt årets afkast fremgår af nedenstående tabel.

Gennemsnitsrente	Markedsværdi 31.12.2024 Mio. kr.	Afkastbidrag i %, beregnet tidsvægtet
Investeringsporteføljen, i alt	5.781	5,8

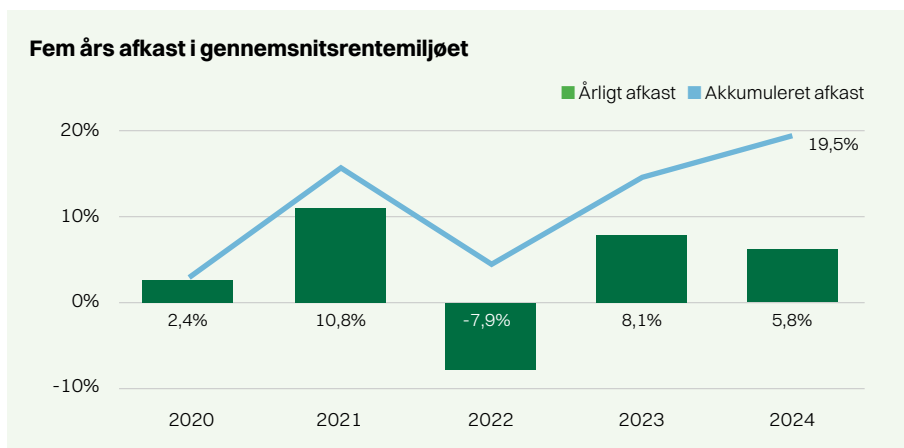
Nettoinvesteringsaktiverne på ca. 5,8 mia. kr. var fordelt med næsten 43 % i obligationer mv., godt en fjerdedel i børsnoterede aktier samt en lille tredjedel i alternative investeringer mv.

I 2024 blev afkastet i gennemsnitsrentemiljøet på 5,8 % før pensionsafkastskat.

For yderligere specifikation af beholdninger og afkast i gennemsnitsrente henvises til regnskabets note 18.

Fem års afkast i gennemsnitsrentemiljøet

Set over de seneste fem år er en opsparing på 100 kr. vokset til ca. 120 kr.

Risikojusteret afkast i gennemsnitsrentemiljøet

Nedenstående tabel viser det risikojusterede afkast målt over perioden 2020-2024. Det risikojusterede afkast måler, hvor godt afkastet har været i forhold til den påtagne risiko. Risikoen måles på baggrund af den historiske volatilitet (standardafvigelse) over en given periode. Jo højere et risikojusteret afkast, jo bedre har en investering været.

Risikojusteret afkast 2020-2024				
År	Akkumuleret afkast	Annualiseret afkast	Annualiseret standardafvigelse	Risikojusteret afkast
PAD	19,5%	3,6%	7,5%	0,5%

Det ovenfor beregnede risikojusterede afkast er påvirket af det negative afkast i 2022 og den øgede risiko, der har været på porteføljen for perioden.

Kapitalforhold og solvens

Pensionskassen opgør løbende et solvenskapitalkrav, som er den kapital, pensionskassen skal have, for at den med 99,5 % sandsynlighed kan dække tabet i løbet af et år. Solvenskapitalkravet opgøres i overensstemmelse med standardmodellen defineret i Solvens II-reguleringen. Solvenskapitalkravet pr. 31. december 2024 er opgjort til 575 mio. kr., hvilket er 46 mio. kr. mere end pr. 31. december 2023. Ændringen skyldes primært en højere markedsrisiko som følge af en højere eksponering mod aktier.

Pensionskassen opgør ligeledes løbende et kapitalgrundlag, som er det beløb, der kan bruges til at dække solvenskapitalkravet. Pr. 31. december 2024 udgøres kapitalgrundlaget primært af pensionskassens egenkapital på 1.514 mio. kr. og overskudskapital på 548 mio. kr. Herudover reduceres kapitalgrundlaget med forskellen mellem hensættelsernes værdi i regnskabs- og solvensbalancen. Samlet udgjorde kapitalgrundlaget pr. 31. december 2024 i alt 2.056 mio. kr., hvilket er 1 mio. kr. mere end pr. 31. december 2023.

Solvensdækningen, der er defineret som forholdet mellem kapitalgrundlaget og solvenskapitalkravet, udgjorde 358 % ved udgangen af 2024, og kapitalgrundlaget var 1.481 mio. kr. højere end det opgjorte solvenskapitalkrav. Som følge af det højere solvenskapitalkrav er solvensdækningen faldet 30 % point siden ultimo 2023.

Solvensdækning på

358 %

Solvenskapitalkrav og kapitalgrundlag

Mio. kr.	31.12.2024	31.12.2023
Egenkapital	1.514	1.508
Overskudskapital	548	538
Forskel mellem regnskabs- og solvensmæssige hensættelser	-7	8
Kapitalgrundlag	2.056	2.055
Solvenskapitalkrav (SCR)	575	529
Overskydende kapitalgrundlag	1.481	1.525
Solvensdækning i forhold til SCR	358%	388%
Minimumskapitalkrav (MCR)	144	132
Solvensdækning i forhold til MCR	1430%	1553%

Det minimumskapitalkrav, der også opgøres i henhold til Solvens II-reguleringen udgjorde 144 mio. kr. pr. 31. december 2024, og overdækningen i forhold til minimumskapitalkravet udgjorde dermed 1.430 %.

Følsomhedsoplysninger

I nedenstående tabeller vises effekten på pensionskassens kapitalgrundlag og solvensdækning af isolerede ændringer i forskellige risici.

Tabellen viser de stress, der skal til, for at solvensdækningen i forhold til hhv. solvenskapitalkravet og minimumskapitalkravet falder til hhv. 125 % og 100 %. Hvis de maksimale stress ikke kan reducere solvensdækningen til hhv. 125 % og 100 %, angives det maksimale stress og den tilhørende effekt på solvensdækningen og kapitalgrundlaget. Det fremgår fx, at en forøgelse af den risikofrie rentekurve med 200 bp vil reducere solvensdækningen til 341 %, og at et fald i værdien af danske statsobligationer på 100 % vil reducere solvensdækningen til 278 %.

Følsomhed på solvenskapitalkrav		Solvenskapitalkrav 125%			Solvenskapitalkrav 100%		
Mio. kr.	Stress	Kapital- grundlag	Solvens- dækning	Stress	Kapital- grundlag	Solvens- dækning	
Renterisici	200bp	2.033	341%	200bp	2.033	341%	
Aktierisici	100%	1.086	739%	100%	1.086	739%	
Ejendomsrisici	100%	2.085	348%	100%	2.085	348%	
Kreditspændrisici:							
Danske statsobligationer m.v.	100%	1.683	278%	100%	1.683	278%	
Øvrige statsobligationer m.v.	100%	1.904	315%	100%	1.904	315%	
Øvrige obligationer	100%	1.683	341%	100%	1.683	341%	
Valutaspændrisici:							
USD	100%	2.187	260%	100%	2.187	260%	
Modpartsrisici	-	2.085	344%	-	-	-	
Levetidsrisici	100%	2.085	348%	100%	2.085	348%	
Livsforsikringsoptionsrisici	100%	2.085	348%	100%	2.085	348%	
Skadesforsikringskatastroferisici	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

Følsomhed på minimumskapitalkrav		Minimumskapitalkrav 125%			Minimumskapitalkrav 100%		
Mio. kr.	Stress	Kapital- grundlag	Solvens- dækning	Stress	Kapital- grundlag	Solvens- dækning	
Renterisici	200bp	2.033	1359%	200bp	2.033	1359%	
Aktierisici	100%	1.086	2949%	100%	1.086	2949%	
Ejendomsrisici	100%	2.085	1384%	100%	2.085	1384%	
Kreditspændrisici:							
Danske statsobligationer m.v.	100%	1.683	1108%	100%	1.683	1108%	
Øvrige statsobligationer m.v.	100%	1.904	1253%	100%	1.904	1253%	
Øvrige obligationer	100%	1.683	1356%	100%	1.683	1356%	
Valutaspændrisici:							
USD	100%	2.187	1034%	100%	2.187	1034%	
Modpartsrisici	-	-	-	-	-	-	
Levetidsrisici	100%	2.085	1384%	100%	2.085	1384%	
Livsforsikringsoptionsrisici	100%	2.085	1384%	100%	2.085	1384%	
Skadesforsikringskatastroferisici	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

Forudsætningerne for stress-scenarierne er yderligere beskrevet i Bekendtgørelse om følsomhedsanalyser for gruppe 1 forsikringsselskaber.

Yderligere oplysninger

Pensionskassens risikostyring og de risici, pensionskassen er eksponeret mod, er yderligere beskrevet i note 22.

Herudover offentliggør pensionskassen årligt en rapport om pensionskassens solvens og finansielle situation. Rapporten er en del af Solvens II-regelsættet og indeholder en gennemgang af pensionskassens solvensmæssige og finansielle forhold.

Rapporten kan findes på www.arkitektpension.dk/om-pensionskassen/finansiell-information/aarsrapport.

Forventninger til 2025

Den geopolitiske usikkerhed vurderes fortsat at være markant, bl.a. som følge af præsidentvalget i USA, konflikten i Mellemøsten og den langstrakte krig i Ukraine med deraf følgende turbulens på de finansielle markeder. Derfor vurderes der også fortsat at være en høj usikkerhed om udviklingen på de finansielle markeder, hvilket påvirker forventningerne til PAD's resultat i 2025. Under forudsætning om uændrede renteniveauer og stabile aktiemarkeder forventes samlet set et positivt resultat i størrelsesordenen 50-70 mio. kr., hvilket er på niveau med 2024.

Depotrenten er pr. 1. januar 2025 fastsat til 6,5 % før pensionsafkastskat for pensioner med betingede garantier mod 4,0 % pr. 1. januar 2024. For pensioner med garanterede ydelser er der pr. 1. januar 2025 fastsat en depotrente på 4,8 % før pensionsafkastskat mod 2,8 % pr. 1. januar 2024.

Øvrige forhold

Usikkerhed ved indregning og måling

Ledelsen foretager en række skøn og vurderinger om fremtidige forhold, når årsrapporten udarbejdes. Disse skøn har indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser. Ledelsens skøn og vurderinger har den væsentligste effekt for hensættelser til forsikringskontrakter samt opgørelse af dagsværdier af illikvide aktiver som fx noterede finansielle instrumenter og ejendomme. Der er redegjort for ledelsens skøn og vurderinger i noten om anvendt regnskabspraksis. Revisions- & risikoudvalget og bestyrelsen gennemgår årligt de skøn og værdiansættelsesmetoder, som anvendes i PAD's årsregnskab.

Dataetik

PAD har valgt ikke at fastsætte en politik for dataetik for 2024, da pensionskassen ikke behandler data eller anvender algoritmer til dataanalyser udover det, som er forventeligt og sædvanligt for at drive pensionsvirksomhed. Det gælder fx oplysninger om arbejdsgiver, beskæftigelse og helbredsoplysninger. PAD's kerneopgave forudsætter adgang til og behandling af en lang række data om medlemmer, virksomheder og medarbejdere. PAD's behandling af data sker med respekt for det enkelte individs data i forhold til at honorere PAD's pensionsforpligtelser.

Databehandling, fx i form af aflæsning af mønstre om medlemmet, er ikke en integreret del af PAD's nuværende forretningsaktivitet. Medlemmets historik inddrages dog naturligt - og efter en konkret vurdering af behov - i rådgivningssituationer.

Databehandling hos PAD må aldrig medføre nogen form for diskrimination, upartiske resultater eller salg af data. Uagtet hvordan PAD indsamler data, vil det altid være i respekt for den gældende databeskyttelseslovgivning. PAD anerkender, at det strategiske fokus på digitalisering og nye teknologier fremadrettet kan medføre et behov for en politik for dataetik.

For yderligere information om PAD's arbejde med data, se www.arkitektpension.dk/forbehold/dataetik.

Begivenheder efter regnskabsårets udløb

Der er ikke fra balancedagen og til dato indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Oplysninger om pensionskassen

Ledelsesstruktur

PAD er en tværgående pensionskasse ejet af medlemmerne. Pensionskassens øverste myndighed er generalforsamlingen.

Bestyrelse

Bestyrelsen består af syv medlemmer: Fire bestyrelsesmedlemmer er valgt af og blandt pensionskassens medlemmer, et bestyrelsesmedlem er udpeget af Akademisk Arkitektforening (AA), et bestyrelsesmedlem er udpeget af Forbundet Arkitekter og Designere (FAOD), og et bestyrelsesmedlem er valgt af pensionskassens medlemmer på generalforsamlingen efter indstilling fra bestyrelsen. Sidstnævnte bestyrelsesmedlem skal opfylde de nødvendige kvalifikationer til at være sagkyndigt medlem af revisions- & risikoudvalget.

Bestyrelsen har i 2024 afholdt 14 bestyrelsesmøder, et bestyrelsesseminar og en temadag.

En oversigt over bestyrelses- og direktionsmedlemmers ledelseshverv fremgår på side 22-23.

Revisions- & risikoudvalg

I overensstemmelse med EU's og danske krav til revisionsudvalg i virksomheder af interesse for offentligheden har bestyrelsen i PAD nedsat et revisions- & risikoudvalg.

Cand.polit. Søren Kaare-Andersen er formand for revisions- & risikoudvalget og lever gennem erhvervsforløb og uddannelsesmæssig baggrund op til kvalifikationskravene i henhold til reglerne om revisionsudvalg. Søren Kaare-Andersen lever op til kravene om uafhængighed.

Udover Søren Kaare-Andersen bestod revisions- & risikoudvalget i 2024 af:

- Jan Ove Petersen
- Kenneth Lillelund Winther

Der har i 2024 været afholdt fire møder i revisions- & risikoudvalget.

Rammerne for revisions- & risikoudvalgets arbejde er fastlagt i et kommissorium. Udvalgets primære opgaver er at:

- overvåge regnskabsaflæggelsesprocessen
- forberede bestyrelsens behandling og beslutning vedrørende risikodokumenter om pensionskassens kapital-, solvens- og operationelle forhold
- overvåge om risikostyringssystemer, interne kontrolsystemer og intern revision fungerer effektivt
- overvåge den lovpligtige revision af årsregnskabet mv.
- overvåge og kontrollere revisors uafhængighed

Der er etableret en whistleblowerordning, der sikrer, at ansatte i administrationselskabet via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal kan indberette overtrædelser og potentielle overtrædelser af relevant regulering begået af virksomheden, herunder forhold vedrørende bestikkelse og korruption, konkurrenceret, svig og økonomisk kriminalitet, chikane og diskrimination samt beskyttelse af personoplysninger.

Indberetninger til whistleblowerordningen sker via en whistleblower it-plattform, og henvendelser hertil screenes af advokatvirksomheden Kromann Reumert, der varetager whistleblowerordningen. Kromann Reumert informerer herefter formanden for revisions- & risikoudvalget og den ansvarlige for compliancefunktionen via it-plattformen. Der har ikke været indberetninger i 2024.

Udvalg for ansvarlige investeringer

Politikken for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab omfatter alle fire pensionsvirksomheder i Sampension-fællesskabet. Bestyrelserne har nedsat et tværgående udvalg, der kvalificerer og indstiller til beslutninger på ESG-området. Udvalgets formål er at drøfte sociale, klima-, miljø- og selskabsmæssige overvejelser ved investeringsbeslutninger foretaget i de fire pensionsvirksomheder med henblik på at opnå enighed om de principper, der skal indgå i pensionsvirksomhedernes politik for ansvarlige investeringer.

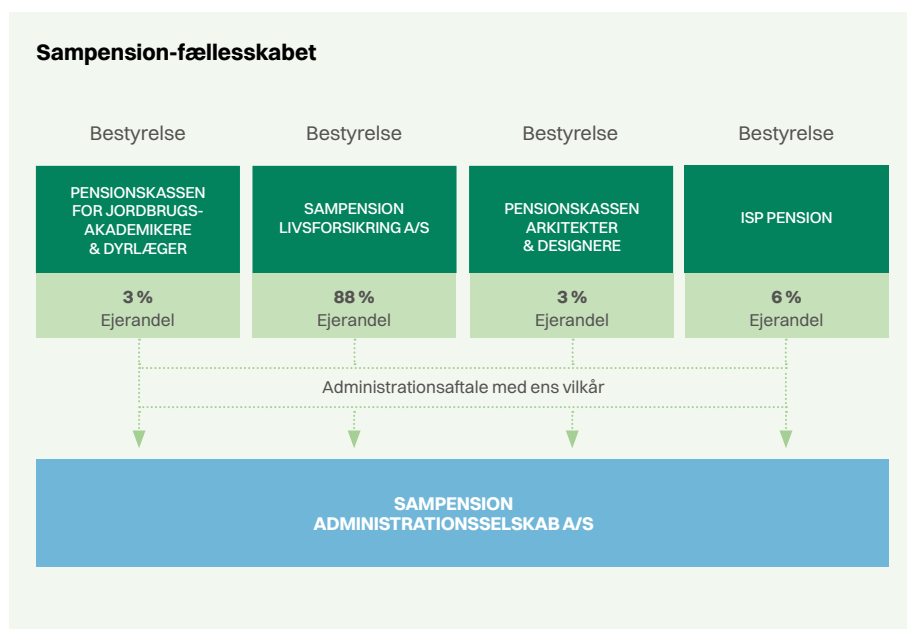
I 2024 har følgende bestyrelsesmedlemmer været medlem af Udvalget for ansvarlige investeringer:

- Peder Walsøe Pedersen.
- Esther Julie Ringer Ellingsen.

Der har i 2024 været afholdt tre møder i udvalget.

Organisation og ledelse

PAD indgår i Sampension-fællesskabet. Udover PAD indgår Sampension Livsforsikring A/S, Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger og Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører i Sampension-fællesskabet. Ejerkredsen i Sampension Administrationselskab A/S består af Sampension Livsforsikring A/S (88 %), Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger (3 %), Pensionskassen Arkitekter & Designere (3 %) og Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører (ISP) (6 %).

Sampension Administrationselskab A/S' daglige ledelse udgøres af direktionen. Hertil kommer fem hovedområder med ansvar for den daglige drift og udvikling samt tre stabsområder (Direktionssekretariat, Kommunikation samt HR). Nærmere beskrivelse af organisationen kan ses på www.sampension.dk/organisation-og-ledelse.

Der er oprettet en risikostyringsfunktion, compliancefunktion, aktuarfunktion og intern auditfunktion, der bidrager til at sikre effektiv styring. De ansvarlige for de pågældende afdelinger er udpeget som nøglepersoner og har en kontrollerende rolle i forhold til Sampension-fællesskabets arbejde. Bestyrelsen har ansat den interne revisionschef, som varetager den interne revision i pensionsvirksomhederne i administrationsfællesskabet. Bestyrelsen har ligeledes ansat den ansvarshavende aktuar for PAD.

Aflønning

Bestyrelserne i de finansielle virksomheder, som administreres af Sampension Administrationselskab A/S, har udformet en lønpolitik i overensstemmelse med EU's og danske krav. Aflønningsprincipperne har til formål at sikre, at ledelse og medarbejdere honoreres på en sådan måde, at virksomhedens forretningsmæssige og langsigtede strategiske mål understøttes bedst muligt.

Aflønningsforholdene afspejler og understøtter, at administrationselskabet til stadighed formår at rekruttere og fastholde en kompetent og ansvarlig ledelse, der fremmer en sund og effektiv risikostyring og ikke motiverer til at tage overdrevne risici, ligesom aflønningsprincipperne skal forebygge interessekonflikter til gavn for medlemmerne.

Der henvises til regnskabets note 5 samt www.arkitekt pension.dk/bestyrelse, hvor der er oplysninger om lønpolitik samt vederlagsrapport med vederlag til bestyrelses- og direktionensmedlemmer.

Ledelse og ledelseshverv

Direktion

Administrerende direktør Mads Smith Hansen

Ansvarshavende aktuar

Steen Ragn

Intern revision

Revisionschef Gert Stubkjær

Ekstern revision

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Weidekampsgade 6

2300 København S

Generalforsamling

Ordinær generalforsamling afholdes den 29. april 2025.

Ledelseshverv

Denne oversigt viser bestyrelsens og direktionens øvrige ledelseshverv

Navn og fødselsår	Uddannelse/ ansættelse	Valgperiode/ udpegning mv.	Andre tillids- og ledelseshverv
Mads Gudmand-Høyer, født 8. februar 1966, forperson	Arkitekt MAA, byggeøkonom, byggeteknisk konsulent Landsbyggefonden	Juni 2022 - april 2025, medlemsvalgt, medlem af PAD, 6 år i bestyrelsen	Bestyrelsesmedlem i Sampension Administrationselskab A/S
Kenneth Lillelund Winther, født 9. juni 1979 næstforperson	Cand.merc. Finansiering og Regnskab, Direktør i Realdania og direktør i Realdania Invest	Oktober 2023 - oktober 2026, Udpeget af Akademisk Arkitektforening (AA), ikke medlem af PAD, 2 år i bestyrelsen	Medlem af revisions- og risikoudvalget i Pensionskassen Arkitekter & Designere Bestyrelsesmedlem i Realdania By & Byg Direktør og bestyrelsesmedlem i Wistov ApS Bestyrelsesmedlem i Videncentret Bolius Bestyrelsesmedlem i Nissen Family Group A/S Bestyrelsesmedlem i Nissen Family Group Investment A/S
Jan Ove Petersen, født 6. juli 1952	Arkitekt MAA, byplanarkitekt	Juni 2023 - juni 2026, Udpeget af Forbundet for Arkitekter og Designere (FAOD), medlem af PAD 2 år i bestyrelsen	Formand for Forbundet Arkitekter og Designeres, FAOD, bestyrelse og repræsentantskab Medlem for Akademikernes bestyrelse Medlem af Pensionskassen Arkitekter & Designeres revisions- og risikoudvalg
Esther Julie Ringer Ellingsen, født 6. juni 1992	Arkitekt MAA, DGNB-konsulent, arkitekt hos ERIK Arkitekter	April 2024 - april 2027, medlemsvalgt, medlem af PAD, 2 år i bestyrelsen	Medlem af fællesudvalget for ansvarlige investeringer for Sampension Livsforsikring A/S, Pensionskassen Arkitekter & Designere, Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrslæger og Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører
Søren Kaare-Andersen, født 10. september 1958	Cand.polit. Adm. direktør for Bikubenfonden	April 2024 til april 2027, valgt på generalforsamlingen efter indstilling fra bestyrelsen, ikke medlem af PAD, 10 år i bestyrelsen	Formand for revisions- & risikoudvalget i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrslæger Formand for revisions- & risikoudvalget i Pensionskassen Arkitekter & Designere Formand for det Rådgivende Udvalg i Nasdaq OMX Cph Formand for bestyrelsen i Høbbet A/S Formand for bestyrelsen i Bifi A/S Formand for bestyrelsen i Roskilde Kulturservice A/S Formand for bestyrelsen for Bikuben Foundation New York inc. Næstformand for bestyrelsen i Enkotec A/S Medlem af bestyrelsen i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrslæger Medlem af bestyrelsen i Hjem til Alle alliancen Medlem af bestyrelsen i NunaFonden Medlem af bestyrelsen i Københavns Almene Boligselskab (KAB) Medlem af bestyrelsen i H. P. Lorentzens Stiftelse Formand for bestyrelsen i Food TV29 ApS Formand for bestyrelsen i Black Box TV29 ApS

Ledelseshverv

Denne oversigt viser bestyrelsens og direktionens øvrige ledelseshverv

Navn og fødselsår	Uddannelse/ansættelse	Valgperiode/udpegning mv.	Andre tillids- og ledelseshverv
Rikke Rohr, født 23. maj 1984	Arkitekt MAA+2, indehaver af Rohr Arch ApS	Maj 2023 - april 2026, medlemsvalgt, medlem af PAD, 2 år i bestyrelsen	Medlem af Realdanias Repræsentantskab Medlem af Akademisk Arkitektforening Lokalledelse København Viceleder i Akademiraadets Udvalg for Nye Perspektiver
Peder Walsøe Pedersen, født 18. juni 1962	Arkitekt, MAA, MDB, Byggeøkonom, Bygherre, Specialkonsulent hos Roskilde Kommune Medlemsvalgt	Juni 2022 til april 2025, medlemsvalgt, medlem af PAD, 3 år i bestyrelsen	Medlem af fællesudvalget for ansvarlige investeringer for Sampension Livsforsikring A/S, Pensionskassen Arkitekter & Designere, Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger og Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører Medlem af Forbundet Arkitekter og Designeres repræsentantskab
Mads Smith Hansen, født 6. januar 1969	Adm. direktør	-	Chief Operating Officer i Sampension Livsforsikring A/S Chief Operating Officer i Sampension Administrationselskab A/S Adm. direktør i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere og Dyr læger Direktør i Komplementarejendomsselskabet Sorte Hest ApS Medlem af bestyrelsen i Sampension KP Danmark A/S Medlem af bestyrelsen i Sampension KP International A/S Medlem af bestyrelsen i Komplementarselskabet Alternative Investments ApS

Samfundsansvar

Oplysninger om samfundsansvar i dette afsnit følger § 142 i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen).

Ud over at bidrage til den enkeltes økonomiske sikkerhed som pensionist er PAD som en del af overenskomsterne med til at sikre en samfundsøkonomisk bæredygtig udvikling med en god balance mellem offentlige ydelser og ydelser forankret i arbejdsmarkedet. Arbejdsmarkedspensionerne indskrives sig som en væsentlig grundpille i den danske model og har siden 1980'erne været medvirkende til den fortsatte udvikling af et sikkert og ansvarligt arbejdsmarked.

PAD er en medlemsejet pensionskasse, og mange af medlemmerne er bundet til pensionskassen via overenskomster. Det er derfor vigtigt, at PAD tager ansvar for det samfund, vi er en del af, og skaber langsigtet værdi for medlemmerne. Bestyrelsen vedtog i 2023 at tilføje forretningsmodellen bæredygtighedshensyn. Bæredygtige investeringer hænger uadskilleligt sammen med PAD's mål om at levere stærke, langsigtede investeringsresultater. At skabe nytte for samfundet og langsigtet værdi for medlemmerne skal være helt centralt for, hvordan PAD investerer og driver forretning. PAD har et særligt ansvar for at være med til at løse de udfordringer, samfundet står overfor, og hvor PAD har en mulighed for at gøre en forskel.

PAD's investeringspolitik bygger på den grundlæggende filosofi, at miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold (ESG), og hvordan man forholder sig til disse, har stor indvirkning på PAD's værdi som pensionstilbud og på langsigtet afkast. Politikken baseres på en målsætning om at generere værdi og gøre en forskel gennem integration af bæredygtighed i investeringsprocessen og ved at arbejde for at skabe positive forandringer. Dette er for PAD den bedste måde at skabe gode afkast for medlemmerne, yngre som ældre, erhvervsaktive som pensionister m.fl., og samtidig i fællesskab med medlemmerne at løfte ambitionen om en bæredygtig samfundsudvikling.

Ansvarlige investeringer

PAD's investeringer søges at være tilrettelagt, så de er samfundsmæssigt ansvarlige. Politikken for ansvarlige investeringer har tre fokusområder:

- Investeringernes miljø- og klimaaftryk
- Investeringernes sociale indvirkning
- God selskabsledelse

Arbejdet med samfundsansvar hviler på en ambition om at understøtte internationale normer og retningslinjer, herunder FN's Global Compact 10 principper inden for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption, OECD's retningslinjer om ansvarlig virksomhedsadfærd for multinationale virksomheder samt institutionelle investorer og Parisaftalens klimamål.

Udgangspunktet for den ansvarlige investeringspolitik er fælles for alle pensionsvirksomheder og virksomhedsordninger, der indgår i Sampension-fællesskabet. Bestyrelserne har nedsat et tværgående udvalg, der løbende drøfter de sociale, miljø- og selskabsmæssige overvejelser ved investeringsbeslutninger med henblik på at opnå enighed om de principper, der skal indgå i pensionsvirksomhedernes politik for ansvarlige investeringer.

PAD's samlede politik og retningslinjer for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab kan ses på PAD's hjemmeside, www.arkitektension.dk/medlem/afkast--investering/vi-investerer-ansvarligt.

3 fokusområder
for ansvarlige
investeringer

Det aktive ejerskab i fortsat vækst

Aktivt ejerskab er en integreret del af arbejdet med ansvarlige investeringer og udvikler sig fortsat. I 2024 har der været fokus på at fastholde den høje deltagelse på selskabernes generalforsamlinger og dialoger med selskaber.

Administrationsfællesskabets samlede dialogprogram er en væsentlig komponent i det aktive ejerskab.

Fællesskabet deltager samlet set i mere end 3.000 dialoger med selskaber om menneskerettigheder og god selskabsledelse, klima, miljø og biodiversitet.

De fleste af dialogerne føres via de investornetværk, PAD deltager i, og omfatter både investerede selskaber og selskaber som PAD potentielt kan investere i. Det giver en større rækkevidde, hvor PAD får mulighed for at deltage i et omfattende dialogprogram, og dermed kan være med til at påvirke et større antal selskaber. Det er samtidig vurderingen, at den største effekt på realøkonomien opnås gennem samarbejde med den øvrige investorbase.

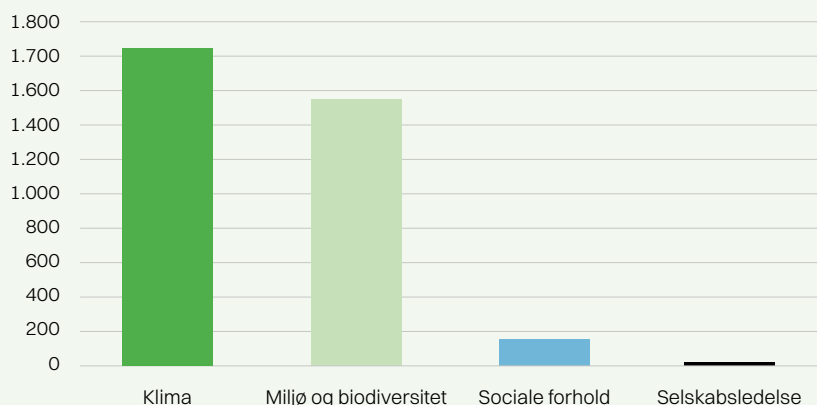
Administrationsfællesskabet har en aktiv rolle i flere af de investornetværk, der deltages i, dvs. er aktiv som lead, co-lead eller tilsvarende i dialogen med et selskab.

I 2024 var administrationsfællesskabet aktivt medvirkende investor i 11 dialoger.

Deltaget i 3.464 dialoger

3.464 dialoger i 2024 - heraf 1.721 om klima

Sampension-fællesskabet har i 2024 deltaget i flere netværk, der faciliterer dialoger på vegne af en kreds af internationale investorer, eller hvor administrationsfællesskabet udfører dialogen på vegne af netværket:

- Climate Action 100+ (CA100+) er et af verdens største investorinitiativer. Netværket består af over 600 investorer. CA100+ er stiftet i december 2017 og er aktuelt i dialog med 168 klimabelastende selskaber inden for sektorerne olie og gas, minedrift og metaller, forsyningssektoren, transport, forbrugerprodukter og industri. Gennem Climate Action 100+ initiativet er PAD i dialog med selskaberne om deres negative påvirkning på klima, klimamål, forretningsplaner og lobby-aktiviteter inden for klimaregulering og rapportering. Administrationsfællesskabet er aktiv som "collaborating investor" på 1 dialog.
- CDP er en global klimaorganisation med det formål at påvirke selskaber og byer til at måle, rapportere og forstå deres miljømæssige påvirkning og dermed bidrage til at skabe en langsigtet bæredygtig økonomi. CDP har udover at drive et globalt 'environmental disclosure system' også forskellige programmer til at drive aktivt ejerskab.

- IIGCC Net Zero Engagement Initiative (NZEI) er stiftet af The Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC) og består af over 100 investorer, der fører dialog med i alt 160 selskaber. Initiativet fokuserer på storforbrugere af energi og har til formål at reducere efterspørgslen af fossile brændsler. Administrationsfællesskabet er "co-lead" på 5 dialoger.
- Nature Action 100 er et globalt investor-initiativ med fokus på biodiversitet, stiftet af IIGCC, Ceres, Finance for Biodiversity Foundation og Planet Tracker. Nature Action 100 består af mere end 230 investorer. Initiativet fokuserer på tab af naturressurser og biodiversitet og er det første af sin slags. Administrationsfællesskabet er "co-lead" på 1 dialog.
- UN PRI Advance, der er et FN-støttet investornetværk, igangsatte i 2022 et nyt dialoginitiativ om menneskerettigheder med fokus på mineselskaber og selskaber, der arbejder med vedvarende energi. Initiativet indebærer, at investorerne og heriblandt administrationsfællesskabet går i dialog med ca. 40 selskaber fra hele verden inden for hhv. råvaresektoren og den såkaldte renewables-sektor med henblik på at sikre, at de i højere grad har fokus på respekt for menneskerettigheder i deres aktiviteter. 220 internationale investorer med samlet set mere end 200.000 mia. kr. under forvaltning har tilsluttet sig initiativet. Administrationsfællesskabet er "collaborating investor" på 1 dialog.
- Administrationsfællesskabet deltager i mere end 60 dialoger indenfor temaerne "Net Zero" og "Water". "Net Zero Engagement" fokuserer på selskabernes klimastrategier og reduktionsmål og "Water Engagement" fokuserer på ansvarlig vandhåndtering, dvs. selskabernes vandforbrug, spildevand og reduktionsmål. Dialogerne drives af Institutional Shareholder Services (ISS).
- Administrationsfællesskabet deltager i dialoger med mere end 100 selskaber vedrørende norm-brud, som fx overtrædelse af arbejdstagerrettigheder, menneskerettigheder i øvrigt eller god selskabsledelse. Der igangsættes 25 dialoger per kvartal. Dialogerne adskiller sig fra de tematiske dialoger ved, at de tager afsæt i identificerede eller sandsynlige brud på etablerede normer. Dialogerne drives af ISS.

Stemt på 1.238 generalforsamlinger

Stemmeaktiviteten er øget i 2024.

I perioden 1. januar til 31. december 2024 har PAD stemt på 1.238 generalforsamlinger, svarende til 99% af alle dagsordenspunkterne og på 16.819 individuelle dagsordenspunkter.

Med henblik på at sikre fuld transparens omkring PAD's stemmeafgivelse er alle stemmeafgivelser offentligt tilgængelige, og kan tilgås via hjemmesiden.

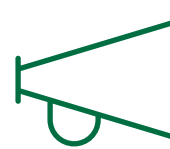
Stemmeafgivelse gennemføres elektronisk af administrationsfællesskabet. Til brug for stemmeafgivelsen modtager administrationsfællesskabet bistand fra ISS Proxy Voting Services, der understøtter den systemmæssige gennemførelse af stemmeafgivelserne og bidrager med rådgivning vedrørende de enkelte afstemningspunkter (såkaldt rådgivende stedfortræder). Den modtagne rådgivning indgår som en væsentlig del af beslutningsgrundlaget for gennemførelse af stemmeaktiviteterne, der derudover også baserer sig på dialoger med selskaberne, oplysninger fra selskabernes årsrapporter og på open source-data som fx Climate Action 100+ og Transition Pathway Initiative.

Ved stemmeafgivelsen i 2024 har der været særligt fokus på store CO₂-udledere. Dels er der fokuseret på selskabernes klimamålsætninger, transparens om klimarelaterede lobbyaktiviteter og selskabernes klimarapportering, og dels er der fokuseret på vurderingen af klimarelaterede aktionærforslag i forhold til arbejdstagerrettigheder.

Der er stemt i overensstemmelse med anbefalingerne fra selskabernes ledelse i 90 % og imod i 10 % af alle dagsordenspunkterne.

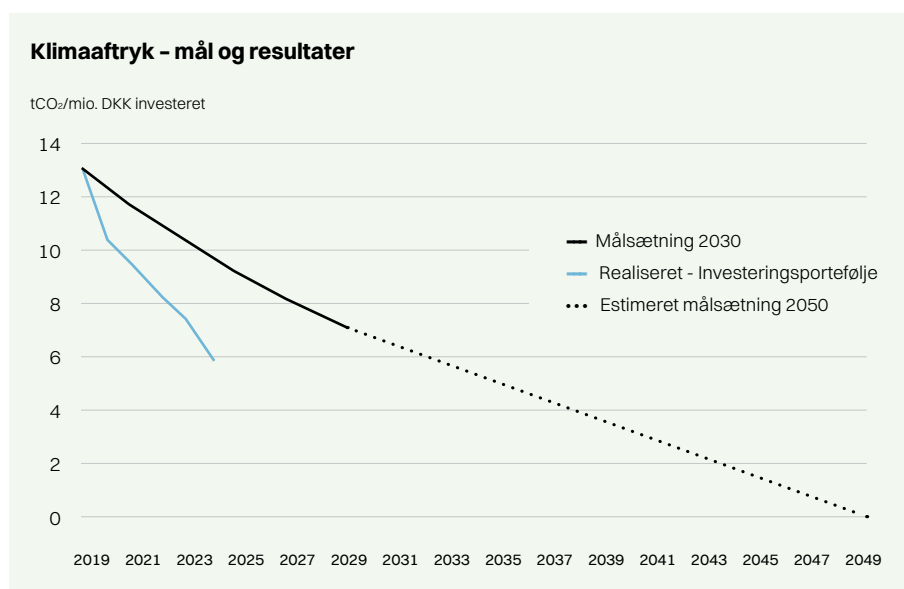
Stemt på
1.238 general-
forsamlinger

De områder, hvor der er stemt flest gange imod anbefalingerne fra ledelsen i selskaberne, er valg af bestyrelsesmedlemmer, klima og miljø, aflønning og sociale forhold.

Klimaneutralitet i 2050

PAD har som mål, at den samlede investeringsporteføljes CO₂-aftryk skal være reduceret med 45 % i 2030 i forhold til 2020 og til netto nul i 2050. Hermed reduceres CO₂-aftrykket relativt mest inden for de første 10 år og med de resterende 55 % over de efterfølgende 20 år. For at understøtte det, er der fastsat mål for den gennemsnitlige årlige reduktion for hele perioden frem til 2050.

Note: Det viste klimaaftryk omfatter ikke skovinvesteringer

Fortsat fald i investeringernes klimaaftryk

Klimaaftrykket faldt også i 2024. Det har været muligt at indhente og modellere udledninger for stort set hele porteføljen. PAD kan dermed beregne klimaaftrykket for 90 % af de samlede netto-investeringsaktiver. Det har betydning for at kunne opfylde pensionsvirksomhedernes klimamål og sikre den nødvendige transparens for medlemmer og interessenter i det omgivende samfund.

Samlet set er carbon footprint for den udledende del af porteføljen – dvs. beregnet uden skovinvesteringer – faldet med 55,7 % over de sidste fem år svarende til en gennemsnitlig reduktion for årene 2020-2024 på 15 % per år¹.

Det samlede klimaaftryk for 2024 inkluderer også PAD's skovinvesteringer, der netto optager CO₂. Beregningerne af netto CO₂-optaget baserer sig på data indsamlet og beregnet af en ekstern data-leverandør. PAD's skovinvesteringer giver et samlet CO₂-optag på 7.646 ton i 2024, og har således en væsentlig positiv indvirkning på det samlede klimaaftryk.

Beregning af klimaaftrykket, på tværs af aktivklasser viser en samlet netto-udledning for 2024 på 35.572 tons CO₂e og et carbon footprint, dvs. udledning per mio. kr. investeret, på 4,6.

¹ CO₂-udledningen fra statsobligationer og obligationer udstedt af supranationale myndigheder indgår ikke i det samlede klimaaftryk, da beregningerne for denne aktivklasse ikke kan opgøres efter samme principper som traditionel økonomisk aktivitet, og derfor må beregnes særskilt. Det beregnede klimaaftryk for denne aktivklasse kan ses i tabellen vedr. klimarapportering for investeringerne.

Klimaaftryk

	Udledning	Carbon Footprint
Footprint inkl. skov	35.572	4,6
Footprint ekskl. skov	43.218	5,8

Et mere detaljeret overblik over udviklingen i PAD's klimaaftryk findes nedenfor under punktet "Klimarapportering for investeringerne" og en samlet metodebeskrivelse for opgørelse af klimaaftrykket findes på side 34-39.

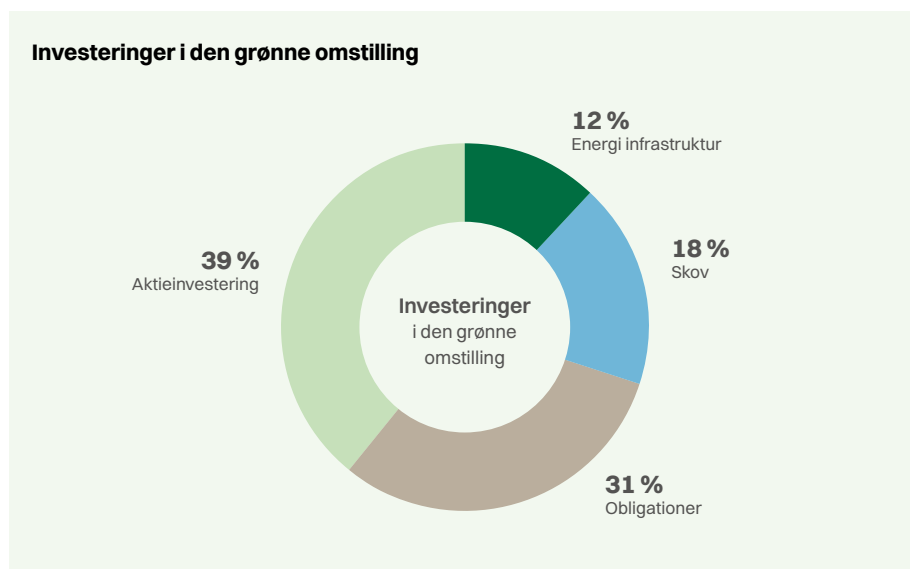
Investeringer med fokus på den grønne omstilling

PAD's måltal for grønne investeringer blev i 2023 revideret. Bestyrelsen har på baggrund af medlemsforslag på generalforsamlingen i 2023 besluttet at revidere grundlaget for opgørelse af "grønne investeringer", hvorefter ejendomsinvesteringer udelades af opgørelsen.

PAD tager som andre pensionskasser i opgørelsen af "grønne investeringer" udgangspunkt i miljømæssigt bæredygtige investeringer, som defineret i EU's Sustainable Finance Disclosure Regulation; PAD har dog valgt at afvige herfra ved at foretage opgørelsen uden ejendomsinvesteringer. Baggrunden for dette er medlemmerne af PAD's særlige fokus på traditionelt byggeris indvirkning på klima og miljø.

Ved udgangen af 2024 har PAD en samlet beholdning af investeringer der inddrager hensyn til klima og miljø på 1,3 mia. kr., beregnet uden ejendomme, svarende til en andel på 11 % af de samlede nettoinvesteringsaktiver.

Opgørelsen er eksklusive ejendomme og er baseret på definitionen af investeringer, som bidrager til et miljømæssigt mål i EU's Sustainable Finance Disclosure Regulation og tilhørende tekniske standarder (SFDR). Det omfatter både investeringer omfattet af EU's taksonomi-forordning og investeringer, som på baggrund af reguleringen i SFDR kan anses for at bidrage til et miljømæssigt mål. Yderligere information om opgørelsen kan findes i metodebeskrivelsen samt i den lovpligtige "Periodisk rapportering om fremme af miljømæssige og/eller sociale karakteristika", der er offentligt tilgængelig på hjemmesiden og findes under "Bæredygtighedsrelaterede oplysninger".

Carbon footprint 5,8

Bæredygtige investeringer for 1,3 mia. kr.

Stadig fokus på kul

I Sampension-fællesskabets handlingsplan for reduktion af porteføljens klimaaftryk er der, ud over sektorspecifikke stier med årlige delmål frem mod netto nuludledning af klimagas-ser i 2050, fastsat følgende mål og grænseværdier for, hvor stor en del af omsætningen i de virksomheder der investeres i, som må være knyttet til kul:

- Kuludvinding (termisk kul): Mindre end 5 %
- Kuludvinding (metallurgisk kul): Mindre end 25 %
- Kuludvinding (services): Mindre end 25 %
- Forsyningsselskaber: Mindre end 25 %

For selskaber hjemmehørende i OECD-området reduceres grænseværdierne fra 1. januar 2025 med 5 % point årligt, indtil omsætningsandelene for alle kategorier er mindre end 5 %.

For selskaber hjemmehørende udenfor OECD-området reduceres grænseværdierne fra 1. januar 2030 med 2,5 % point årligt, indtil omsætningsandelene for alle kategorier er mindre end 5 %.

Screening og eksklusioner

Investeringerne i børsnoterede selskaber overvåges løbende på grundlag af data fra et uafhængigt screeningsselskab. Screeningen tager afsæt i FN's Global Compact og OECD's retningslinjer for multinationale selskaber. Hvis det konstateres, at et selskabs adfærd i væsentlig grad er i strid med politik og retningslinjer for ansvarlige investeringer, vurderes det, om der er grundlag for at indlede dialog, eller på anden måde eskalere det aktive ejerskab overfor selskabet. Vurderes det, at udsigterne for - gennem aktivt ejerskab - at kunne påvirke selskabets adfærd er ringe, tilføjes selskabet eksklusionslisten.

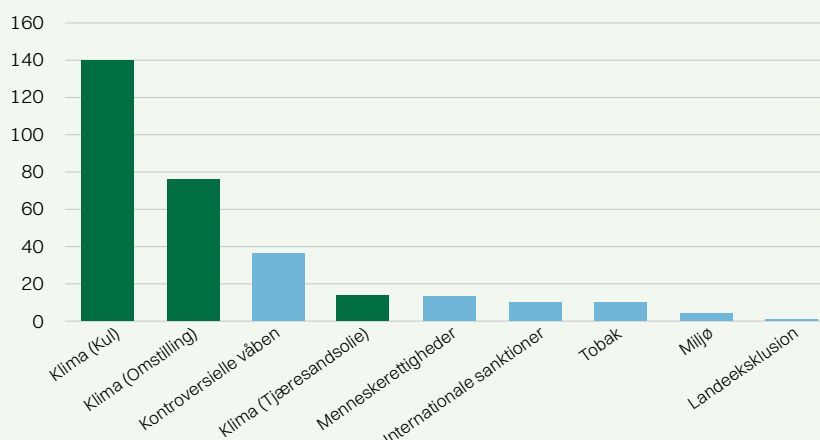
Herudover bliver der screenet for kul- og tjæresandsaktiviteter samt selskabernes klima- adfærd og omstillingsparathed. Aktieporteføljens selskaber indenfor de tungest udledende sektorer screenes således løbende for deres evne og villighed til at indgå i en transition til en lavemissionsøkonomi, og det indgår som et kriterie for eksklusion.

I 2024 steg antallet af selskaber ekskluderet på baggrund af kriteriet for uacceptabel klima- adfærd fra 214 til 230. Forøgelsen på 16 dækker over eksklusion af 17 selskaber og re-inklusion af 1 selskab.

Ekskluderede selskaber

304

304 eksklusioner - heraf 230 pga. klima

De resterende 74 eksklusioner relaterer sig til andre miljømæssige forhold end klima (E), menneskerettigheder og sociale forhold (S) eller forhold omkring god selskabsledelse og governance (G). Enkelte selskaber er ekskluderet som følge af internationale sanktioner eller PAD's landeeksklusioner. I tilfælde hvor PAD har valgt at ekskludere en stat, investerer PAD ikke i statsobligationer udstedt af den pågældende stat og investerer heller ikke i selskaber kontrolleret af staten.

På området for menneskerettigheder inkl. arbejdstagerrettigheder er det samlede resultat af kvartalsvise screeninger og kritiske dialoger gennemført i 2024, at antallet af ekskluderede selskaber er 13, og således uændret ift. 2023.

Unoterede aktier er underlagt de samme retningslinjer som børsnoterede aktier, hvor den ansvarlige politik inddrages via due diligence-processen og søges implementeret med de nødvendige aftaler med forvaltere. I porteføljen af egenforvaltede ejendomme udlejes ikke til selskaber, der på aftaletidspunktet er på eksklusionslisten. Ligeledes investeres der ikke i internt forvaltede porteføljer i obligationer og gældsandele i selskaber på eksklusionslisten. Eksklusionslisten offentliggøres løbende på hjemmesiden.

Måling af klimarisici og andre bæredygtighedsrelaterede oplysninger

Som langsigtet investor forholder PAD sig løbende til finansielle risici knyttet til klimaforandringer og offentliggør årligt 'Klimarapport - risici og muligheder', der beskriver hvordan, der arbejdes med klimarelaterede, finansielle risici og kvantificeringen af disse. Seneste version af Klimarapporten kan findes på hjemmesiden under Ansvarlige investeringer - Åbenhed og dokumentation (www.arkitektension.dk/om-pensionskassen/finansiel-information/ansvarlige-investeringer/aabenhed-og-dokumentation---data-om-esg-indsats).

Derudover offentliggøres lovpligtig information og rapporter om pensionsproduktets bæredygtighedsrisici, negative bæredygtighedsvirkninger og periodisk rapportering i medfør af SFDR art. 8, om fremme af miljømæssige og/eller sociale karakteristika.

Rapporterne offentliggøres på hjemmesiden under Bæredygtighedsrelaterede oplysninger (www.arkitektension.dk).

Arbejdet med fokusområder for 2024

I årsrapporteringen for 2023 blev der præsenteret fem fokusområder for arbejdet med ansvarlige investeringer i 2024:

- Videreudvikling af Sampension-fællesskabets klimastrategi "Stier til Net Zero 2050", der understøtter målsætningen om at reducere porteføljens klimaaftryk til netto nul senest i 2050
- Videreudvikling af Sampension-fællesskabets aktive ejerskab, herunder stemmeaktiviteter og samarbejde med andre investorer via investornetværk og dialogprogrammer
- Etablering af handlingsplan for arbejdet med biodiversitet i investeringerne
- Strategi for integrering af bæredygtighedshensyn af direkte ejendomsinvesteringer
- Forberedelse af Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)-rapportering med virkning fra regnskabsåret 2025.

Arbejdet med de fem fokusområder har medført følgende:

- Arbejdet med "Stier til Net Zero 2050" har bl.a. haft fokus på såkaldte "upstream" olie- og gasselskaber. Målsætningerne for disse, ift. etablerede klimastrategier, er tydeliggjort og en række selskaber er frasolgt. Derudover er klimahandlingsplanen suppleret med et krav om, at porteføljens samlede eksponering til upstream olie- og gasselskaber reduceres i tråd med den forventede udvikling i behovet for olie- og gas i IEAs "Net Zero Emissions by 2050" scenarie. Det understøtter, at udviklingen i porteføljen er knyttet direkte til det "budget" IEA har fastsat for olie- og gas i transformationen af det globale energisystem.

- Arbejdet med det aktive ejerskab har bl.a. haft fokus på stemmeaktiviteter og aktionærforslag. Stemmeaktiviteten er øget, og der blev i 2024 stemt på 99 % af generalforsamlingerne i den børsnoterede portefølje. Derudover har der været fokus på aktionærforslag, og Sampension var i 2024, for første gang, medstiller på tre generalforsamlingsforslag. To forslag vedrørende klima (Shell plc. og Equinor ASA) og et forslag vedrørende arbejdstagerrettigheder (Amazon.com, Inc.). De tre forslag blev stillet i samarbejde med en række andre investorer.
- Der er udarbejdet en "Handlingsplan for integration af biodiversitetshensyn i investeringerne". Handlingsplanen indeholder en række konkrete handlinger, der alle planlægges iværksat i løbet af 2025. Se yderligere nedenfor under "Fokusområder 2025".
- Der er udarbejdet en "Handlingsplan for integration af ESG i direkte ejede ejendomme". Handlingsplanen indeholder en række konkrete handlinger, der alle planlægges iværksat i løbet af 2025. Se yderligere nedenfor under "Fokusområder 2025".
- Arbejdet med CSRD har i 2024 været fokuseret på den dobbelte væsentlighedsanalyse og gap-analysen mellem PAD's nuværende rapportering og ESRS-rapporteringskravene. Arbejdet fortsætter i 2025, hvor der desuden vil blive arbejdet på at skabe en god governancestruktur omkring CSRD og få datamodel og processer implementeret. PAD har valgt at bibeholde den eksisterende struktur for redegørelse for samfundsansvar for regnskabsåret 2024 for samtidig at gøre klar til at rapportere i henhold til CSRD, der gælder for regnskabsåret 2025 og frem.

Fokusområder 2025

Arbejdet med ansvarlige investeringer udvikler sig fortsat betydeligt.

PAD vil fortsætte arbejdet med at udvikle de tiltag og redskaber, der kan sikre størst mulig ansvarlighed i de samlede investeringer – uanset om det gælder det miljø- og klimamæssige aftryk, den sociale indvirkning eller god selskabsledelse.

I 2025 vil der bl.a. være ekstra fokus på:

- Gennemgang og vurdering af den operationelle implementering af den sociale ansvarlighedspolitik, med særligt fokus på inddragelse af hensynet til grundlæggende menneskerettigheder i det aktive ejerskab.
- Implementering af de tiltag der er beskrevet i den i 2024 etablerede "Handlingsplan for integration af biodiversitetshensyn i investeringerne". Handlingsplanens hovedelementer kan findes på PAD's hjemmeside under "Ansvarlige investeringer" (www.arkitektpension.dk/om-pensionskassen/finansiel-information/ansvarlige-investeringer).
- Implementering af de tiltag, der er beskrevet i den i 2024 etablerede "Handlingsplan for integration af ESG i direkte ejede ejendomme". Handlingsplanens hovedelementer kan findes på PAD's hjemmeside under "Ansvarlige investeringer" (www.arkitektpension.dk/om-pensionskassen/finansiel-information/ansvarlige-investeringer).
- Videre arbejde med Sampension-fællesskabets klimahandlingsplan "Stier til Net Zero 2050", der understøtter målsætningen om at reducere porteføljens klimaaftryk til netto nul senest i 2050
- Videre arbejde med den i 2024 igangsatte forberedelse af CSRD-rapportering med virkning fra regnskabsåret 2025, under hensyntagen til udviklingen i gældende regulering. Væsentlige ændringer til rapporteringskravene kan påvirke virksomhedens implementeringsplaner.

Klimarapportering for investeringerne

Investeringernes CO ₂ -aftryk						
Samlet CO ₂ -udledning ¹	Enhed	2024	2023	2022	2021	Andel opgjort 2024
Absolut udledning						
- inklusive skovinvesteringer	Ton CO ₂ e	35.572	53.611	43.257		90%
- eksklusive skovinvesteringer	Ton CO ₂ e	43.218	57.871	62.215		91%
2030 målsætning - 45 % reduktion ²	Ton CO ₂ e	50.286	50.286			
Finansieret udledning (carbon footprint)						
- inklusive skovinvesteringer	Ton CO ₂ e/mio. DKK	4,6	6,8	5,8		90%
- eksklusive skovinvesteringer	Ton CO ₂ e/mio. DKK	5,8	7,4	8,4		91%
2030 målsætning - 45 % reduktion ²	Ton CO ₂ e/mio. DKK	7,2	7,2			
Fordelt CO₂-udledning - absolut¹						
Børsnoterede aktier	Ton CO ₂ e	22.988	24.548	23.104	27.395	95%
Kreditporteføljen	Ton CO ₂ e	6.715	10.619	14.197		99%
Private Equity-porteføljen	Ton CO ₂ e	3.070	6.117	7.705		67%
Infrastrukturporteføljen	Ton CO ₂ e	8.964	14.414	14.858		96%
Porteføljen af danske realkreditobligationer	Ton CO ₂ e	1.017	1.533	1.775		100%
Ejendomsporteføljen	Ton CO ₂ e	462	640	577		76%
Portefølje af skovinvesteringer	Ton CO ₂ e	-7.646	-4.260	-18.958		71%
Fordelt finansieret CO₂-udledning (carbon footprint)¹						
Børsnoterede aktier	Ton CO ₂ e/mio. DKK	6,2	7,4	8,0	7,8	95%
Kreditporteføljen	Ton CO ₂ e/mio. DKK	5,3	7,0	9,3		99%
Private Equity-porteføljen	Ton CO ₂ e/mio. DKK	4,6	8,1	10,0		67%
Infrastrukturporteføljen	Ton CO ₂ e/mio. DKK	23,8	35,3	37,5		96%
Porteføljen af danske realkreditobligationer	Ton CO ₂ e/mio. DKK	1,3	1,3	1,5		100%
Ejendomsporteføljen	Ton CO ₂ e/mio. DKK	0,7	1,0	0,9		76%
CO₂-fortrængning fra direkte ejet vedvarende energiinfrastruktur						
Absolut CO ₂ -fortrængning	Ton CO ₂ e	694	742,8	833,8		
CO₂-udledning fra statsobligationer og supranationals¹						
Carbon intensitet (Sovereign emissions - production intensity)	Ton CO ₂ e/mio. EUR BNP	209,6	278,7	307,2		91%
¹ For andre aktivklasser end børsnoterede aktier er udledningen opgjort første gang for 2022, og oplyses derfor alene for 2022-2024						
² De beregnede måltal for 2030 tager udgangspunkt i porteføljen eksklusive skovinvesteringer og modregner dermed ikke nettoeffekten af CO ₂ -ophobninger for disse.						
Aktivt ejerskab, antal klimodialoger						
Dialoger om klima i alt³	Stk	1.721	1.465	1.237		
- heraf egne dialoger	Stk	0	5	7	-	
- heraf dialoger via investornetværk som aktivt mevirkende investor	Stk	8	9	6	-	
- heraf dialoger via investornetværk i øvrigt	Stk	1.683	1.421	1.214	-	
- heraf dialoger via ESG-ratingbureau	Stk	30	30	10		
³ På grund af ændring i opgørelsesmetode har det ikke været muligt at beregne sammenligningstal for 2021.						

ESG - nøgletal for pensionskassen

Pensionskassen har valgt at offentliggøre en oversigt over ESG-nøgletal efter den branchestilling, der er offentliggjort af F&P som en udløber af regeringens klimapartnerskab for den finansielle sektor, seneste version F&P Klimarapportering december 2023.

ESG-nøgletal					
	Enhed	2024	2023	2022	2021
S - Sociale data					
Betalte skatter	Mio. kr.	228	231	306	193
G - Ledelsesdata					
Bestyrelsens kønsdiversitet ¹	Pct.	40	40	40	43
Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder	Gange	92	98	91	94

¹ Opgørelsesmetoden er ændret i henhold til Erhvervsstyrelsens nye vejledning, så tallene for 2022-2024 er ikke sammenlignelige med tallene før 2022.

Nøgletal for sociale data og ledelsesdata medtager kun nøgletal, der knytter sig direkte til pensionskassen, mens nøgletal for administrations-fællesskabet kan ses i Sampension Livs Redegørelse om samfundsansvar: www.sampension.dk/aarsrapport.

For PAD viser ESG-nøgletallene bl.a. følgende:

- Betalte skatter faldt med 1 % i 2024. I betalte skatter indgår bl.a. pensionsafkastskat, som afhænger af det foregående års realiserede investeringsafkast.

Redegørelse for det underrepræsenterede køn

Redegørelse for det underrepræsenterede køn i dette afsnit følger § 143 i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen).

Kønssammensætning i ledelsen

Bestyrelsen har med sin nuværende sammensætning blandt de generalforsamlingsvalgte medlemmer en ligelig fordeling mellem kønnene på 40 % / 60 % svarende til henholdsvis 2 kvinder og 3 mænd. Fordelingen er i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens vejledning om, hvad der betragtes som en ligelig kønsfordeling i forhold til antallet af bestyrelsesmedlemmer.

Pensionskassen har 2 eller færre ledende medarbejdere på virksomhedens øvrige ledelsesniveauer og der er dermed ikke krav om opstilling af måltal for pensionskassens øvrige ledelsesniveauer.

Der er færre end 50 ansatte i pensionskassen, hvorfor der ikke forlægger en politik for kønsdiversitet i øvrige ledelseslag.

Metodebeskrivelse samfundsansvar

Generelt

Redegørelse om samfundsansvar er udarbejdet efter § 142 i Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen). Redegørelsen om det underrepræsenterede køn er udarbejdet efter regnskabsbekendtgørelsens § 143.

De anvendte metoder for redegørelse om samfundsansvar er uændrede i forhold til årsrapporten for 2023.

ESG-nøgletal

ESG-nøgletallene er udarbejdet efter pensionsbranchens fælles standard, som følger vejledningen fra FSR - danske revisorer, Nasdaq og Finansforeningen fra juni 2019. Nøgletallet for fastholdelse af medlemmer er udeladt, da det ikke er retvisende for medlemstilfredsheden i en tværgående pensionskasse.

Metodebeskrivelse for beregning af klimanøgletal for investeringsporteføljen

Ved fastlæggelsen af investeringsporteføljens estimerede emission anvendes princippet anbefalet i EU's Disclosure Forordning, samt den branchehenstilling, der er offentliggjort af F&P som en udløber af regeringens klimapartnerskab for den finansielle sektor (seneste version F&P Klimarapportering december 2023), om fordeling af et selskabs emissioner ud fra en fordelingsnøgle baseret på ejerskab af det givne selskabs udstedte aktiekapital og gældsudstedelse samt kontantbeholdning (EVIC²). Der rapporteres således ud fra et allokeringsskema om finansiering af de økonomiske aktiviteter for de givne selskaber, der er investeret i.

Grundlaget for opgørelsen af emissionerne er FN's rammekonvention om klimaændringer vedtaget i 1997 - den såkaldte Greenhouse Gas Protocol (GHG/Kyoto-protokollen), hvor klimagasser omfatter: Kuldioxid (CO₂), metan (CH₄), lattergas (N₂O), hydroflourcarboner (HFC'er), perfluorocarboner (PFC'er), svovlhexafluorid (SF₆), og nitrogen trifluorid (NF₃). Da gasserne har forskellig styrke i forhold til deres drivhuseffekt og har forskellige halveringstider, målt som drivhuspotentiale Global Warming Potential (GWP), normaliseres hver gas til CO₂-ækvivalenter (CO₂e) ved at multiplicere hver gas med dens individuelle GWP-faktor.

Selskabers emissioner kategoriseres ud fra følgende:

Scope 1

Direkte emissioner fra kilder, der ejes eller kontrolleres af selskabet - dvs. emission som følge af selskabets egen drift.

Scope 2

Indirekte emissioner stammende fra den indkøbte energi, der anvendes i driften af selskabet. Dvs. eksempelvis emission fra produktionen af den strøm, der anvendes i pensionskassen.

Scope 3

Al anden indirekte emission - upstream og downstream. Dvs. emission stammende fra produktionen af input til virksomhedens drift (udover energi) samt emission stammende fra anvendelsen af virksomhedens produkter og ydelser.

I fastlæggelsen af PAD's emission som følge af investeringer betragtes alene scope 1 og 2 emission.

Investeringsporteføljens CO₂e-udledning

I opgørelsen af investeringsporteføljens emission anvendes to metrikker:

Absolut carbon-emission: Den samlede sum af absolut emission stammende fra de selskaber, der er investeret i - beregnet ud fra de respektive finansierede andele af selskabernes CO₂-udledning:

$$\text{Absolut CO}_2\text{e udledning} = \sum_{i=1}^n \left(\frac{\text{Værdi af investering}_i}{\text{Samlet værdi af selskab}_i \text{ (EVIC)}} * \text{Selskabets CO}_2\text{e-udledning}_i \right)$$

Hvor n er antallet af virksomheder

- Metrikken afhænger af den finansierede andel. Er ikke normaliseret og dermed afhængig af porteføljens størrelse. Afhænger ikke af valuta.

² Enterprise Value Including Cash

Carbon footprint: Absolut udledning pr. investeret mio. (i en given valuta):

$$\text{Carbon footprint} = \frac{\text{Absolut CO}_2\text{e udledning}}{\text{Investeringsporteføljens markedsværdi (DKK mio.)}}$$

- Metrikken afhænger af den finansierede andel. Sammenligning på tværs af porteføljer og over tid er mulig pga. normalisering med porteføljeværdi. Metrikken er desuden følsom overfor ændringer i underliggende selskabernes markedsværdier, som er uafhængig af selskabernes udledning, og afhænger af valuta.

MSCI-gennemsnitsmodel: En kvantitativ model for estimering af carbon footprint

Hvor der ikke er adgang til rapporterede data for en investerings CO₂e-udledning anvendes en kvantitativ model til at estimere investeringens klimaaftryk, herefter benævnt MSCI-gennemsnitsmodellen. MSCI-gennemsnitsmodellen tager afsæt i kategorisering af investeringer med udgangspunkt i to primære datapunkter:

- **Industrigruppe:** Angiver type af økonomisk aktivitet. Her anvendes GICS-klassificeringer, hvor der i alt er 24 forskellige industrigrupper.
- **Marked:** Angiver hvilken region investeringen primært opererer i. Der anvendes to markeder, 'developed' og 'emerging'.

For hver kombination af Industrigruppe og Marked beregnes et estimat for carbon footprint (scope 1 og scope 2 emission pr. million investeret). Estimatet laves med udgangspunkt i virksomhederne i MSCI-indeksene MSCI World Index og MSCI Emerging Markets Index. Virksomhederne i MSCI-indeksene bliver inddelt i markeder og industrigrupper, dvs. 48 grupper i alt. Derefter beregnes gennemsnitsværdierne af virksomhedernes carbon footprint for de enkelte grupper. Beregningen af carbon footprint for de enkelte grupper anvendes herefter som estimat for carbon footprint for investeringer i tilsvarende industrigrupper, hvor der ikke er adgang til rapporteret emissionsdata. Fordi estimatet af carbon footprint sker med udgangspunkt i enterprise value - og dermed den samlede finansiering af den givne forretningsmodel, skelnes der i denne model ikke mellem ejerskab og gæld. De anvendte emissionsdata for virksomhederne i de anvendte MSCI-indeks leveres af en ekstern dataleverandør, ISS ESG (senest tilgængelige emissionsdata, frigivet januar 2025).

Investeringer - aktivtyper inddraget

I nærværende afsnit beskrives de tilgange, der er anvendt for de forskellige aktivklasser i forbindelse med CO₂e-regnskabsopgørelsen til fastlæggelse af den af investeringerne afledte CO₂e-udledning eller CO₂e-sekvestring/fortrængning.

Børsnoterede aktier

- Gennem ejerskabet af de enkelte selskabers aktiekapital og gældsudstedelser har pensionsvirksomheden finansieret en andel af de respektive selskabers emissioner. I fordelingen af en virksomheds emission anvendes en EVIC-tilgang, der tager udgangspunkt i selskabets samlede finansiering.
- De anvendte data stammer fra ISS ESG, der leverer validerede data for de virksomheder, der selv offentliggør, samt leverer estimerede emissionsdata for de virksomheder, der ikke offentliggør via eksempelvis CDP eller bæredygtighedsrapportering.
 - ISS ESG's validering og estimering af emissionsdata bygger på en avanceret model med 800 sektorer og undersektorer, og sektorspecifikke regressionsmodeller, og hvor konglomerater opsplittes i forretningsområder og holdingselskaber på ejerskab af datterselskaber.

Kredit

- Gennem ejerskabet af de enkelte selskabers aktiekapital og gældsudstedelser har PAD finansieret en andel af de respektive selskabers emissioner. I fordelingen af en virksomheds emission anvendes en EVIC-tilgang, der tager udgangspunkt i selskabets samlede finansiering.

- De anvendte data er delvist leverede af ISS ESG. For de virksomheder, hvor ISS ESG ikke leverer data, anvendes modellerede data, jf. MSCI gennemsnitsmodellen beskrevet ovenfor.
 - I tabellen under 'Andel af rapporteret data for Kredit, Private Equity, ejendomsfonde og infrastrukturfonde' fremgår det, hvor stor en andel der er henholdsvis rapporteret og modelleret.

Private Equity fonde

- Gennem ejerskabet af de enkelte selskabers aktiekapital og gældsudstedelser har pensionsvirksomheden finansieret en andel af de respektive selskabers emissioner. I fordelingen af en virksomheds emission anvendes en EVIC-tilgang, der tager udgangspunkt i selskabets samlede finansiering.
- Dataleverandøren Burgiss leverer GICS-industrigruppe klassificering og landekode for de enkelte porteføljevirkomheder i fondene.
- De anvendte emissionsdata består delvist af rapporterede data modtaget fra forvalterne af investerede fonde, og delvist af modelleret data baseret på MSCI gennemsnitsmodellen beskrevet ovenfor. Hvor der foreligger rapporteret data (mindre end 3 år gammelt), anvendes det for det enkelte porteføljeselskab, og ellers bruges MSCI gennemsnitsmodellen.
- Modtagne rapporterede data indeholder emissionstal for 2023
 - I tabellen under 'Andel af rapporteret data for Kredit, Private Equity, ejendomsfonde og infrastrukturfonde' fremgår det, hvor stor en andel der er henholdsvis rapporteret og modelleret.

Infrastruktur

- Fonde
 - Gennem ejerskabet af de enkelte selskabers aktiekapital og gældsudstedelser har pensionsvirksomheden finansieret en andel af de respektive selskabers emissioner. I fordelingen af en virksomheds emission anvendes en EVIC-tilgang, der tager udgangspunkt i selskabets samlede finansiering.
 - Dataleverandøren Burgiss leverer GICS-industrigruppe klassificering og landekode for de enkelte porteføljevirkomheder i fondene.
 - De anvendte emissionsdata består delvist af rapporteret data modtaget fra forvalterne af investerede fonde, og delvist af modelleret data baseret på MSCI gennemsnitsmodellen, beskrevet ovenfor. Hvor der foreligger rapporteret data (mindre end 3 år gammelt), anvendes det for det enkelte porteføljeselskab, og ellers bruges MSCI gennemsnitsmodellen.
 - I tabellen under 'Andel rapporteret data for Kredit, Private Equity, ejendomsfonde og infrastrukturfonde' fremgår det, hvor stor en andel der er henholdsvis rapporteret og modelleret.
- Direkte ejet infrastruktur - vindmølle- og solcelleparker
 - Emissioner
 - Driften af direkte ejede vindmølle- og solcelleparker medfører CO₂e-emission kategoriseret som scope 1 og scope 2-emissioner, som det er tilfældet med øvrige investerede økonomiske aktiviteter.
 - Data for 2024 er tilgængelige for ca. 100 % af investeringerne. For en andel af vindmølleparkerne foreligger ikke forbrugsdata for december måned, og for enkelte parker med årsafregning foreligger ikke endeligt forbrug for hele året på tidspunktet for opgørelsen, hvorfor disse estimeres på baggrund af tidligere års data.
 - Emissionen opgøres på baggrund af den af Energinet offentliggjorte foreløbige miljødeklaration for det pågældende år (årgennemsnit) opdelt på DK1 og DK2 (www.energinet.dk/data-om-energi/data-til-dit-klimaregnskab/). Tidligere observationer er opgjort ud fra den seneste endelige miljødeklaration tilgængelig på rapporteringstidspunktet.

Danske realkreditobligationer

- Gennem ejerskabet af obligationer udstedt af danske realkreditinstitutter med pant i fast ejendom – private såvel som erhvervsjendomme – har PAD finansieret de til den faste ejendom knyttede emissioner stammende fra driften af disse.
- Det bemærkes, at der aktuelt udestår en endelig principiel afklaring omkring investors allokering af den fra investering i danske realkreditobligationer, afledte emission i emissi-

onsklasserne scope 1, 2 og 3. PAD har valgt at anvende en allokeringsmodel, der svarer til den for 2022 og 2023 anvendte, så længe en endelig afklaring ikke er på plads.

- Fire danske realkreditinstitutter offentliggør emissionen stammende fra de ejendomme, der er finansieret igennem de respektive institutter. Der er på tværs af disse forskelle i hvilke ejendomstyper, der er medregnet.
- Emissionsestimaterne foretages af realkreditinstitutterne på baggrund af FinansDanmark og Forsikring & Pensions fælles model "CO₂-model for den finansielle sektor", der tager afsæt i den generelle PCAF-model.
- Der er ikke adgang til specifikke data for de enkelte ejendommers varme-, el- og vandforbrug, hvorfor der tages udgangspunkt i ejendommens miljømærkning. Ud fra disse estimeres drift/brugs-emissionen på baggrund af byggeår, bygningstype, primær opvarmingskilde, geografisk lokation og bygningsareal. Der anvendes i denne forbindelse data fra Energistyrelsen og BBR-registret.
- Emissionen fra de enkelte ejendomme vægtes med 'Loan-To-Value' (LTV) for de respektive ejendomme, hvorved andelen af den samlede ejendoms forbrugsemission allokeres til ejeren af de pågældende bagvedliggende realkreditobligationer, der er brugt til at finansiere købet af de pågældende ejendomme.
- Der henvises til de danske realkreditinstitutter for en nærmere beskrivelse af deres estimationsmetoder.
- De LTV-vægtede emissioner vil variere over tid som følge af flere ting - herunder udviklingen, i ejendomspriser renteutvikling og finansieringsform (med/uden afdrag).
- Fastlæggelsen af emissionerne stammende fra investeringer i danske realkreditobligationer er foretaget ud fra de nominelle værdier på de pågældende obligationer og de samlede nominelle udstedelser på kapitalcenterniveau.
- Data er tilgængelige for omkring 100% af investeringerne i danske realkreditobligationer.

Ejendomme

- Egen-forvaltede danske ejendomme
 - Opgørelsen af scope 1 og scope 2 CO₂e-udledningen er baseret på en bottom-up tilgang, hvor den aktuelle udledning opgøres på baggrund af det faktuelle forbrug. CO₂e-udledningen er opgjøret som kg CO₂e pr. m² pr. år beregnet ud fra ejendommens bygningsareal. Opgørelsen er foretaget i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer i GHG-protokollen.
 - Data er alene tilgængelige for egen-forvaltede danske ejendomme og leveres fra PAD's ejendomsadministratorer.
 - Der tages udgangspunkt i geografisk baseret CO₂-opgørelse. Emission inkluderes hvor den opstår og opgøres opdelt på henholdsvis el, vand og varme. CO₂-udledningen fra fjernvarmeforbruget beregnes ud fra brændsler anvendt i det lokale fjernvarmenet.
 - CO₂-udledningen er opgjøret på baggrund af kendte bagvedliggende emissions-faktorer for 2023. Faktorerne fra 2023 er fremskrevet til 2024 i overensstemmelse med den forventede udvikling i Energistyrelsens klimastatus og fremskrivning 2024. Vandregnskabet tilknyttes CO₂-udledningen fra de respektive vandforsynings-selskabers drift.
 - Der eksisterer alene emissionsdata for ejendomme i drift, og som har været i drift et helt kalenderår, hvorfor det alene er disse, der indgår i fastlæggelsen. Ejendomme under opførelse indgår således ikke i opgørelsen, hvilket påvirker dækningsgraden, som er 22,0%.
- Udenlandske ejendomme (fonde)
 - MSCI gennemsnitsmodellen er anvendt til at estimere udledningen for investeringerne.
 - Dataleverandøren Burgiss leverer GIGS-industrigruppe klassificering og landekode for de enkelte aktiver i fondene.

Statsobligationer og supranationals

- Gennem ejerskabet af statsobligationer og obligationsudstedelser fra supranationale organisationer kan pensionsvirksomheden som investor siges indirekte at være med til at finansiere den produktion og deraf afledte CO₂-emission, der foregår i de respektive lande.
- Den beregnede metrik adskiller sig fra beregningen af klimaaftryk for selskaber ved at være et produktionsintensitetstal beregnet med udgangspunkt i udledning fra indenlandsk produktion relativt til den pågældende stats bruttonationalprodukt.

- Opgørelsen følger den opgørelsestilgang som er anlagt af 'UN Framework Convention on Climate Change' (UNFCCC).
- De underliggende data fra UNFCCC offentliggøres med en vis forsinkelse og hidrører hovedsageligt fra 2021 i nærværende opgørelse.
- Den anvendte metrik er beregnet ud fra den tilgang, EU anlægger i SFDR Principal Adverse Indicators nr. 15.
- Data er tilgængelige for ca. 99,9 % af de pågældende obligationsinvesteringer.

Andel rapporteret data for Kredit, Private Equity, ejendomsfonde og infrastrukturfonde

Aktivklasse	Andel model	Andel rapporteret
Kredit	89 %	11 %
Infrastruktur fonde	65 %	35 %
PE	79 %	21 %
Ejendomme fonde	100 %	0 %

Beregnet som:

andel rapporteret = total markedsværdi for rapporteret data / total markedsværdi.

Investeringer i skov (direkte ejet)

- Emissioner
 - Driften af skove medfører CO₂-emissioner
 - Disse fastlægges af tilknyttede skov-managers i samarbejde med PAD's samarbejdspartnere på området
 - Der anvendes data for 2023, da data for 2024 ikke forelå på opgørelsestidspunktet.
 - Det er ikke muligt at estimere emissionen fra den resterende del af porteføljen.
- CO₂-sekvestrering
 - Gennem investeringer i skov-aktiver sker en CO₂-sekvestrering (dræn) som følge af skovens vækst
 - PAD har valgt at opgøre den CO₂-mæssige konsekvens af skovdriften - netto emission/sekvestrering - ud fra følgende metrikker:
 - Emission fra driften
 - Sekvestrering efter fældning
 - Fra årets tilvækst i træmasse trækkes skovmassen, der er fældet
 - Dræn fra langsigtet ophobning i træprodukter
 - Salg og anvendelse af fældet skov i form af såkaldt HWP (Harvested Wood Products - træprodukter til brug for eksempelvis byggematerialer), hvor CO₂-lagringen regnes for at være langvarig (mindst 100 år), hvorfor det betragtes som en langsigtet lagring af CO₂ i henhold til GHG-protokollen. Denne kategori betragtes for nuværende som 'scope 3' fra skovinvesteringer, hvorfor de ikke indgår i nærværende rapportering.
 - Opgørelsen sker med input fra administrationsfællesskabets samarbejdspartner på området med input fra tilknyttede skovforvaltere (TIMO's)
 - Hovedparten af emissions- og sekvestreringsdata er rapporterede data fra TIMO's. Der kan på nuværende tidspunkt være forskelle i de opgørelsesprincipper, der ligger bag de rapporterede data fra forskellige TIMO's. Det vurderes, at kvaliteten af de rapporterede data trods dette er betydeligt bedre end det, der kan opnås ud fra generel estimation af data.
 - Udviklingen og fastlæggelsen af internationale standarder for opgørelse af den biogene CO₂-sekvestrering ved skovdrift pågår i regi af GHG Protocol-organisationen i form af 'Land Sector and Removals Guidance'.
 - Opgørelsen af GHG-metrikker tager udgangspunkt i det udkast, der aktuelt er under behandling. I henhold til principperne under 'Net land management emissions and removals' opgøres og offentliggøres CO₂-sekvestrering ud fra en regnskabsmæssig tilgang.
 - Der anvendes data for 2023, da data for 2024 ikke forelå på opgørelsestidspunktet. Det er forventningen, at der vil være forskelle mellem den aktuelle opgørelsesmetode og de kommende opgørelsesprincipper.

Beregninger af basisaftryk

Beregning af carbon footprint pr. 31. december 2019 (basisaftryk) bruges til at bestemme målsætninger til 2030.

Investeringer i Kredit

- Der er ikke adgang til gennemlyst data pr. 31. december 2019, men der foreligger en opgørelse over, hvor meget der er investeret i hver GICS industrigruppe fordelt på EM og DM. Derved kan carbon footprint beregnes jf. MSCI gennemsnitsmodel.

Investeringer i Aktier

- Beregningen er foretaget gennem ISS på samme vis som dette års beregninger. Se afsnittet ovenfor.

Investeringer i PE, ejendomme og infrastruktur fonde

- Der er adgang til gennemlyst data pr. 31. december 2019 og beregningen er foretaget på samme vis som dette års beregninger. Se afsnittet ovenfor. Til basisaftrykket er 100 % af beregnede data modelleret.

Investeringer i danske realkredit obligationer

- Det antages, at danske realkreditobligationer har samme aftryk pr. 31. december 2019 som de har haft pr. 31. december 2022. Denne antagelse skyldes, at vi ikke har data før 2022.

Danske vindmøller

- Der er rapporteret carbon footprint for vindmøllerne fra ultimo 2022. Ligesom de danske realkreditter bruges tidligst tilgængelige observation som proxy. Dvs. vindmøllerne indgår med samme carbon footprint i 2019 som 2022.

Ved brug af MSCI-gennemsnitsmodel er der hentet ISS data for 2019, hvor virksomhedslisten for MSCI-indeks er den, der gældende for ultimo 2023, således at virksomhedslisten for MSCI er den samme som for ultimo 2023 beregninger.

Investeringer med fokus på den grønne omstilling

Opgørelse af investeringer med fokus på den grønne omstilling tager udgangspunkt i rammerne for opgørelse af investeringer der bidrager til et miljømæssigt mål, jf. i EU's Sustainable Finance Disclosure Regulation og tilhørende tekniske standarder (SFDR). Det omfatter både investeringer omfattet af EU's taksonomiforordning og investeringer, hvis underliggende forretningsmodeller vurderes at fremme eller bidrager positivt til miljømæssige karakteristika, men som ikke kan klassificeres som værende miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU's taksonomiforordning. Disse aktiver benævnes som såkaldte SFDR 2.17-aktiver.

For begge kategorier gælder:

- at investeringen bidrager væsentligt til et eller flere af EU's seks klima- og miljømål opstillet for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter
- at investeringen overholder god ledelsespraksis, og
- at investeringen ikke vurderes at have en væsentlig negativ indvirkning på miljømæssige eller sociale forhold.

For SFDR 2.17-aktiver, der hviler på EU's Disclosureforordnings artikel 2.17, gælder, at rammerne for vurderingen af om et aktiv bidrager til et miljømæssigt mål er videre end de meget stramme krav under EU-taksonomien³. Det er dog forventningen, at en lang række af de investeringsaktiver, der kan klassificeres som artikel 2.17-bæredygtige, over tid vil kunne klassificeres som værende EU-taksonomi-aktiver, i takt med at kravene til rapportering i medfør af EU's taksonomiforordning indføres.

³ Bæredygtige investeringer er i SFDR artikel 2.17 defineret som investeringer i en økonomisk aktivitet, som bidrager til et miljømæssigt mål som målt fx ved hjælp af nøgleindikatorer for ressourceeffektivitet for anvendelse af energi, vedvarende energi, råmaterialer, vand og jord, for affaldsproduktion og drivhusgasemissioner eller for dens indvirkning på biodiversiteten og den cirkulære økonomi - forudsat at sådanne investeringer ikke er til væsentlig skade for nogen af disse mål, og at de virksomheder, der investeres i, følger god ledelsespraksis.

Pensionskas

sereregnskab

Resultat- og totalindkomstopgørelse	43
Balance	44
Egenkapitalopgørelse	45
Noter til regnskabet	46

Pensionskasseregnskab

RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSE			
Note	T. kr.	2024	2023
2	Medlemsbidrag	464.990	451.980
	Medlemsbidrag, i alt	464.990	451.980
3	Renteindtægter og udbytter mv.	184.077	147.912
4	Kursreguleringer	556.987	733.158
	Renteudgifter	-20	-147
5	Administrationsomkostninger ifm. investeringsvirksomhed	-48.832	-40.872
	Investeringsafkast, i alt	692.212	840.051
	Pensionsafkastskat	-93.650	-84.313
6	Udbetalte ydelser	-433.048	-404.533
	Pensionsydelse, i alt	-433.048	-404.533
11	Ændring i pensionshensættelser, i alt	-566.228	-665.061
9	Ændring i overskudskapital	-10.180	-21.634
5	Administrationsomkostninger	-5.763	-5.519
	Pensionsmæssige driftsomkostninger, i alt	-5.763	-5.519
	Overført investeringsafkast	-64.259	-103.406
	PENSIONSTEKNISK RESULTAT	-15.926	7.566
	Egenkapitalens investeringsafkast	82.996	109.139
	RESULTAT FØR SKAT	67.070	116.705
	Pensionsafkastskat for egenkapitalen	-18.737	-5.733
	ÅRETS RESULTAT	48.333	110.972
	ÅRETS SAMLEDE TOTALINDKOMST	48.333	110.972

Pensionskasseregnskab (fortsat)

BALANCE		2024	2023
Note	T. kr.		
	AKTIVER		
	Kapitalandele	2.095.135	1.765.141
	Investeringsforeningsandele	1.996.708	1.851.849
	Obligationer	2.708.287	3.446.387
	Pantesikrede udlån	62.500	56.488
7	Afledte finansielle instrumenter	386.430	257.464
	Indlån i kreditinstitutter	644.351	74.095
	Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	7.893.409	7.451.424
	INVESTERINGSAKTIVER, I ALT	7.893.409	7.451.424
8	INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTEPRODUKTER	4.234.853	3.716.854
	Tilgodehavender hos medlemmer, i alt	5.936	23.953
	Andre tilgodehavender	83.067	134.023
	TILGODEHAVENDER, I ALT	89.002	157.976
	Likvide beholdninger	288.954	232.191
	Øvrige	102.030	71.218
	ANDRE AKTIVER, I ALT	390.985	303.409
	Tilgodehavende renter	36.402	38.539
	Andre periodeafgrænsningsposter	15.254	13.550
	PERIODEAFGRÆSNINGSPOSTER, I ALT	51.656	52.089
	AKTIVER, I ALT	12.659.905	11.681.752

BALANCE		2024	2023
Note	T. kr.		
	PASSIVER		
	Overført overskud	1.514.443	1.508.497
	EGENKAPITAL, I ALT	1.514.443	1.508.497
9	Overskudskapital	548.451	538.272
	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL, I ALT	548.451	538.272
10	Pensionshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter	5.592.212	5.386.806
11	Pensionshensættelser til markedsrenteprodukter	3.891.158	3.532.956
	PENSIONSMESSIGE HENSÆTTELSER, I ALT	9.483.371	8.919.762
12	Gæld til kreditinstitutter	18.180	268.517
13	Anden gæld	1.095.451	429.164
	GÆLD, I ALT	1.113.631	697.681
	PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER	9	17.540
	PASSIVER, I ALT	12.659.905	11.681.752
1	ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS		
14	EVENTUALFORPLIGTELSER		
15	SIKKERHEDSSTILLELSER		
16	REALISERET RESULTAT OG FORDELING AF REALISERET RESULTAT		
17	FINANSIELLE INSTRUMENTER INDREGNET TIL DAGSVÆRDI		
18	OVERSIGT OVER BEHOLDNINGER OG AFKAST		
19	SUPPLERENDE NØGLETAL FOR PRODUKTER		
20	MARKEDSRENTEPRODUKTER, AFKAST MV. PR. INVESTERINGSPROFIL		
21	5 ÅRS HOVED- OG NØGLETAL		
22	RISIKOSTYRING		

Egenkapitalopgørelse

T. kr.	31.12.2024	31.12.2023
Egenkapital 1. januar	1.508.497	1.440.627
Overført overskud 1. januar	1.508.497	1.440.627
Årets resultat	48.333	110.972
Egenkapital tilskud ifm. omvalg	0	4.115
Tillægspensioner	-42.387	-47.217
Overført overskud 31. december	1.514.443	1.508.497
Egenkapital 31. december	1.514.443	1.508.497
Kapitalgrundlag		
Egenkapital	1.514.443	1.508.497
Overskudskapital	548.451	538.272
Forskel mellem regnskabs- og solvensmæssige hensættelser	-6.871	7.765
Kapitalgrundlag	2.056.023	2.054.534

Noter til regnskabet

1 Anvendt regnskabspraksis

GENERELT

Pensionskassens årsrapport er aflagt i overensstemmelse med Lov om forsikringsvirksomhed samt Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikrings-selskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen).

Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2023.

Alle beløb i regnskabet præsenteres i hele tusinde kr. Hvert tal afrundes for sig, og der kan derfor forekomme mindre forskelle mellem de anførte totaler og summen af de underliggende tal.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes alle årets indtægter i takt med, at de indtjenes, og alle årets omkostninger i takt med, at de afholdes. Alle gevinster og tab, værdireguleringer, afskrivninger, nedskrivninger og tilbageførsel af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen, indgår i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde pensionskassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå pensionskassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Finansielle instrumenter og afledte finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen.

Der foretages ikke modregning af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser med samme modpart, selv om pensionskassen har ret til det, når afhændelse af aktivet og afviklingen af forpligtelsen ikke sker samtidigt.

Ved første indregning benyttes kostpris, som svarer til dagsværdi. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser primært til dagsværdi. Dette er nærmere beskrevet under de enkelte regnskabsposter.

Ved indregning og måling tages hensyn til

forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Som målevaluta anvendes danske kroner. Alle andre valutaer anses som fremmed valuta.

Væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Ved udarbejdelse af årsregnskabet foretager ledelsen en række skøn og vurderinger om fremtidige forhold, som har indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser. Ligeledes anvendes eksterne input fra Finanstilsynet og EIOPA, som beror på skøn og vurderinger om fremtidige forhold, ved værdiansættelsen af aktiver og forpligtelser.

De anvendte skøn og vurderinger er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser for forsvarlige, men som i sagens natur er usikre og uforudsigelige. Forudsætningerne kan være ufuldstændige, og uforudsete fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå.

De områder, hvor skøn og vurderinger har den væsentligste effekt på årsregnskabet, er:

Note	Væsentlige skøn, estimater og forudsætninger
Note 10	Hensættelser til gennemsnitsrenteprodukter
Note 10	Input til opgørelsen: <ul style="list-style-type: none">• Rentekurve til tilbagediskontering• Indregnet forventet fremtidig levetidstrend• Dødelighed• Invalidehyppighed• Omkostninger og inflation• Kollektive dækninger• Tilbagekøbs- og fripolicesandsynlighed
Note 17	Finansielle instrumenter indregnet til dagsværdi
Note 17	Unoterede kapitalandele, inkl. private equity-, ejendoms- og skovfonde
Note 17	Input til opgørelserne: <ul style="list-style-type: none">• Forventede cash flows• Rentekurve til tilbagediskontering• Evt. diskretionær værdiregulering på baggrund af tilknyttede markedsindeks
Note 17	Unoterede obligationer, inkl. kreditobligationer og strukturerede obligationer
Note 17	Input til opgørelserne: <ul style="list-style-type: none">• Priser for sammenlignelige obligationer• Indikative priser fra investeringsbanker

Målingen af hensættelser til gennemsnitsrenteprodukter opgøres ved en aktuar-mæssig beregningsmetode, hvortil en række input i form af beregninger eller forudsætninger anvendes. Målingen er især påvirket af usikkerhed på den anvendte rentekurve til tilbagediskontering og den indregnede forventede fremtidige levetidstrend, der er fastlagt med input fra Finanstilsynets benchmark. De anvendte forudsætninger ved målingen omfatter herudover væsentligst dødelighed, invalidehyppighed, tilbagekøbs- og fripolicesandsynlighed samt pensioneringstidspunkt.

Måling af investeringsaktiver placeret i dagsværdihierarkiets niveau 3 er pga. illikviditet og tidsmæssig forskydning forbundet med større usikkerhed end mere likvide aktiver placeret i niveau 1 og 2, hvor måling af dagsværdi sker ud fra en offentlig tilgængelig kurs på et aktivt marked eller ud fra input, der i væsentligt omfang er direkte observerbare. Måling af investeringsaktiver placeret i niveau 3 har derfor typisk den største usikkerhed, da målingen ofte baseres på ikke-observerbare input. Ud over usikkerhed knyttet til dagsværdien er der som omtalt under afsnittet om risikostyring en risiko knyttet til, at større salg af illikvide aktiver over en kort tidsperiode ikke kan ske til samme priser som mindre salg. Pensionskassen er dog ikke i praksis udsat for nævneværdig risiko for at skulle sælge illikvide aktiver på ufordelagtige vilkår. Beholdningen af de mest likvide aktiver indplaceret i dagsværdihierarkiets niveau 1 overstiger langt de årlige betalingsforpligtelser.

Fordeling af realiseret resultat

De over for Finanstilsynet anmeldte regler for beregning og fordeling af resultatet mellem egenkapitalen, overskudskapitalen og medlemmerne er følgende:

Egenkapitalen og overskudskapitalen (kapitalgrundlaget) tildeles en forholdsmæssig andel af årets investeringsafkast i gennemsnitsrentemiljøet.

For pensionsaftaler med ubetingede tilsagn tildeles kapitalgrundlaget en betaling (risiko-

forrentning) på 1,2 % af depoterne. Kapitalgrundlaget tildeles ikke betaling vedrørende aftaler med betingede tilsagn. Medlemmerne tildeles resten, svarende til årets realiserede resultat fratrukket den beregnede tildeling til kapitalgrundlaget.

Nærtstående parter

Nærtstående parter for pensionskassen er bestyrelse og direktion.

RESULTATOPGØRELSE

Pensionsteknisk resultat

Medlemsbidrag

Under medlemsbidrag indregnes ordinære bidrag vedrørende regnskabsåret på forfaldstidspunktet og indskud indregnes på betalingstidspunktet. Arbejdsmarkedsbidrag er fratrukket i posten.

Investeringsafkast

Renteindtægter og udbytter mv.

Posten indeholder årets renter fra finansielle investeringsaktiver og likvide beholdninger, indeksregulering af indeksobligationer og modtagne udbytter af kapitalandele, herunder aktier og investeringsfonde.

Kursreguleringer

Posten omfatter realiserede og urealiserede nettogevinster/-tab på investeringsaktiver, herunder valutakursreguleringer.

Valutakursreguleringer indeholder værdiregulering, der kan henføres til valutakursforskelle ved omregning til danske kroner.

Aktiver og passiver i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter lukkekursen på balancedagen. Transaktioner i året omregnes til transaktionsdagens valutakurs, og såvel realiserede som urealiserede valutakursgevinster og kurstab indregnes i resultatopgørelsen.

Renteudgifter

Posten renteudgifter indeholder primært årets renteudgifter vedrørende investeringsaktiviteter.

Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed

Posten indeholder vederlag for administration, en andel af direkte afholdte administrationsomkostninger, depotgebyrer, etableringsomkostninger og performance fees vedrørende fonde, samt handelsomkostninger vedrørende værdipapirhandel.

Omkostninger vedrørende fonde mv. indgår i posten i det omfang, der er modtaget oplysninger herom.

Pensionsafkastskat

Posten pensionsafkastskat indeholder omkostninger til den pensionsafkastskat, som betales for regnskabsåret på vegne af medlemmerne. Negativ pensionsafkastskat (individuel og på institut niveau) indregnes i opgørelsen af årets ændring i pensionsmæssige hensættelser.

Den individuelle pensionsafkastskat beregnes ud fra det afkast, der tilskrives medlemmernes depoter, idet der dog tages højde for eventuel friholdt værdi.

Den ufordelte pensionsafkastskat (institut niveau) beregnes med udgangspunkt i forskellen mellem medlemmernes andel af årets investeringsafkast og det afkast, som er tilskrevet medlemmernes depoter, idet der dog tages højde for eventuel friholdt værdi.

Egenkapitalens og overskudskapitalens andel af pensionsafkastskat beregnes på baggrund af andelen af realiseret resultat. Indtægter fra udskudt pensionsafkastskat vedrørende egenkapital og overskudskapital indregnes i resultatopgørelsen under posten Pensionsafkastskat og som aktiv under posten Andre aktiver.

Pensionsydelser

Udbetalte ydelser indeholder årets udbetalte pensionsydelse. Egenkapitalens andel af udbetalte pensionsydelse er dog ført direkte under egenkapitalen.

Ændring i pensionshensættelser

Posten omfatter årets ændring i pensionshensættelser vedrørende både gennemsnitsrenteprodukter og markedsrenteprodukter.

Ændring i overskudskapital

Posten omfatter årets ændring i overskudskapital, som består af individuelle særlige bonushensættelser.

Pensionsmæssige driftsomkostninger

Pensionsmæssige driftsomkostninger omfatter et administrationshonorar i henhold til administrationsaftale med Sampension Administrationselskab A/S samt direkte afholdte omkostninger. Administrationsomkostningerne er opdelt på pensionsvirksomhed og investeringsvirksomhed.

Overført investeringsafkast

Det pensionstekniske resultat er fratrukket overført investeringsafkast, der udgør egenkapitalens investeringsafkast.

Pensionsafkastskat for egenkapitalen

Posten omfatter egenkapitalens andel af den samlede pensionsafkastskat.

BALANCE

Investeringsaktiver

Kapitalandele og investeringsforeningsandele

Børsnoterede kapitalandele og investeringsforeningsandele måles til dagsværdi på balancedagen. Den svarer normalt til andelenes offentlige pris fastsat på et aktivt marked (lukkekursen).

Unoterede kapitalandele og investeringsforeningsandele måles til en skønnet dagsværdi. Den er ultimo året normalt baseret på tredje kvartals rapportering fra eksterne managere justeret for efterfølgende kapitaludvidelser, kapitalnedsættelser og udbytte indtil statutidspunktet. Desuden værdireguleres de enkelte andele diskretionært på baggrund af de tilknyttede markedsindeks, hvis det skønnes, at den justerede indre værdi ikke afspejler andelenes dagsværdi. Oplysninger om kurser mv., der fremkommer efter regnskabsafslutningen, vil alene blive medtaget, hvis disse er væsentlige for vurderingen af årsregnskabet.

Obligationer

Børsnoterede obligationer måles til dags-

Noter til regnskabet (fortsat)

værdi på balancedagen. Den svarer normalt til obligationens offentlige pris fastsat på et aktivt marked (lukkekursen). For obligationer, hvor der ikke foreligger en offentlig pris fastsat på et aktivt marked, sker målingen på grundlag af enten

- offentlige priser på sammenlignelige obligationer justeret for eventuelle forskelle
- indikative priser modtaget fra investeringsbanker
- nutidsværdiberegning på grundlag af skøn over bl.a. diskonteringsrentekurve, risikopræmier, førtidsindfrielse samt omfang af misligholdelse og dividende på bagvedliggende lån.

Dagsværdi af udtrukne obligationer måles til kurs 100.

Pantesikrede udlån

Pantesikrede udlån måles til dagsværdi på balancedagen. Værdireguleringer føres i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi på balancedagen. Den fastsættes for børsnoterede instrumenter med en lukkekurs, mens OTC-instrumenters dagsværdi fastsættes med generelt accepterede metoder på grundlag af observerbare markedsdata.

Værdireguleringer føres i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

Indlån i kreditinstitutter

Indlån i kreditinstitutter er aftaleindskud i kreditinstitutter og måles til dagsværdi.

Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter

Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter måles efter samme praksis som beskrevet for pensionskassens investeringsaktiver ovenfor og specificeres i en note til balanceposten.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til pålydende værdi med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af tab. Nedskrivning til imødegåelse af tab

opgøres på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender.

Andre aktiver

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger består af indlån i kreditinstitutter. Likvide beholdninger måles til dagsværdi.

Øvrige

Øvrige består bl.a. af tilgodehavende pensionsafkastskat (institut niveau).

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter tilgodehavende renter samt afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Ansvarlig lånekapital

Overskudskapital

I overskudskapital indgår individuelle særlige bonusansættelser (bonuskapital). Overskudskapital forrentes som egenkapitalen og indgår i kapitalgrundlaget til dækning af solvenskapitalkrav.

Overskudskapital bliver opbygget af fem pct. af medlemsbidraget for gennemsnitsrente-produkter og to pct. af medlemsbidrag for markedsrenteprodukter.

Pensionsmæssige hensættelser

Pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter

Pensionshensættelserne opgøres til markedsværdi i henhold til principper anmeldt til Finanstilsynet. Ved opgørelse af hensættelserne anvendes den risikofri rentekurve, som offentliggøres af EIOPA i henhold til Solvens II direktivet, eller en rentekurve, der ikke afviger væsentligt herfra. Ved opgørelsen anvendes desuden forudsætninger om dødelighed, invalidehyppighed, omskrivning til fripolice, udtrædelsesgodtgørelser og et skøn for forventede fremtidige levetidsforbedringer, der er fastlagt som Finanstilsynets benchmark.

Pensionskassen har gennemsnitsrentebestanden i to selvstændige kontributionsgrupper en for ubetingede tilsagn og en for betingede tilsagn.

Garanterede ydelser

Garanterede ydelser omfatter forpligtelser til at betale ydelser. Garanterede ydelser opgøres som nutidsværdien af de ydelser, der er garanteret ordningen (ubetinget), med tillæg af nutidsværdien af den forventede fremtidige udgift til administration af ordningen og med fradrag af nutidsværdien af de aftalte fremtidige bidrag. Derudover indregnes udskudt pensionsafkastskat (individuel).

Bonuspotentiale på ugaranterede ydelser

Bonuspotentiale på ugaranterede ydelser omfatter pensionskassens gennemsnitsrenteordninger med en betinget ydelsesgaranti og opgøres som værdien af de aftalte ydelser. Værdien fastsættes efter samme metode, som anvendes for de garanterede ydelser. For rentegruppe F udgør bonuspotentiale på ugaranterede ydelser værdien af aktiverne. Derudover indregnes udskudt pensionsafkastskat (individuel).

Individuelt bonuspotentiale

Individuelt bonuspotentiale omfatter forpligtelser til at yde bonus. Individuelt bonuspotentiale opgøres som værdien af medlemmernes opsparing med fradrag af de garanterede eller ugaranterede ydelser. Medlemmernes andel af et fald i aktivernes værdi indregnes primært ved at nedbringe kollektivt bonuspotentiale, jf. nedenfor. Hvis kollektivt bonuspotentiale ikke kan absorbere faldet i aktivernes værdi, reduceres individuelt bonuspotentiale i henhold til pensionskassens anmeldte regler for overskudsfordeling.

Kollektivt bonuspotentiale

Kollektivt bonuspotentiale omfatter medlemmernes andel af realiserede resultater, der endnu ikke er tilskrevet det enkelte medlem ifølge kontributionsprincippet.

Akkumuleret værdiregulering

Akkumuleret værdiregulering indeholder merhensættelser udover de retrospektive hensættelser. Derudover er indeholdt

udskudte pensionsafkastskatteaktiver, der er beregnet på diskonteret basis.

Fortjenstmargen

Fortjenstmargen består af nutidsværdien af den forventede fremtidige fortjeneste i de resterende perioder for pensionsaftaler, som pensionskassen har indgået. Fortjenstmargen på pensionskassens pensionsaftaler udgør nul, da al fortjeneste tilgår medlemmerne.

Risikomargen

Pensionshensættelserne for bestanden af garanterede ordninger tillægges en risikomargen. Risikomargen er det beløb, som forventes at skulle betales til en anden pensionsvirksomhed for at overtage risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle bestanden af pensionsaftaler afviger fra den opgjorte nutidsværdi af de forventede betalingsstrømme. Risikomargen opgøres som en justering til de væsentligste intensiteter i beregningen af nutidsværdien af de forventede betalingsstrømme.

Hensættelser til markedsrenteprodukter

Hensættelser til markedsrenteprodukter opgøres til markedsværdien af de modsvarende netto investeringsaktiver. Derudover reguleres for udskudte pensionsafkastskatteaktiver.

Gæld

Gæld til kreditinstitutter

Gæld til kreditinstitutter omfatter blandt andet gæld vedrørende repoforretninger. Repoforretninger, som er solgte værdipapirer, hvor der samtidig med salget er indgået aftale om tilbagekøb, indregnes i balancen, som om værdipapirerne fortsat var en del af beholdningen. Det modtagne vederlag indregnes som gæld til kreditinstitutter og måles til dagsværdi.

Anden gæld

Anden gæld omfatter gæld vedrørende obligationskøb som følge af handler med lang valør samt afledte finansielle instrumenter og måles til dagsværdi. Herudover indgår skyldig pensionsafkastskat i posten.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi.

HOVED- OG NØGLETAL

Pensionskassens hoved- og nøgletal udarbejdes efter reglerne i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser. For yderligere oplysninger henvises til Nøgletalsdefinitioner side 73.

Noter til regnskabet (fortsat)

Note	T. kr.	2024	2023
2	Medlemsbidrag		
	Ordinære medlemsbidrag	426.726	412.876
	Indskud	38.263	39.105
	Medlemsbidrag, i alt	464.990	451.980
	Medlemsbidrag kan fordeles således		
	Kontrakter med bonusordning	209.417	213.547
	Markedsrenteprodukter	255.572	238.434
	I alt	464.990	451.980
	Ordinære bidrag fordelt efter medlemmernes bopæl		
	Danmark	424.171	410.532
	Andre EU-lande	1.871	1.735
	Øvrige lande	684	609
	I alt	426.726	412.876
	Antal medlemmer	11.199	11.122
	Heraf antal medlemmer med markedsrentekontrakter	4.332	4.093
3	Renteindtægter og udbytter mv.		
	Udbytte af kapitalandele	24.172	26.293
	Udbytte af investeringsforeningsandele	2.847	915
	Renter af obligationer	134.040	116.893
	Renter af pantsikrede udlån	4.520	4.051
	Øvrige renteindtægter	9.453	8.105
	Indeksregulering	4.938	-7.186
	Renteafdækningsinstrumenter	4.107	-1.159
	Renteindtægter og udbytter mv., i alt	184.077	147.912
4	Kursreguleringer		
	Kapitalandele	112.339	26.767
	Investeringsforeningsandele	637.260	476.523
	Obligationer	91.072	202.593
	Pantsikrede udlån	-201	857
	Afledte finansielle instrumenter	-292.004	31.720
	Indlån i kreditinstitutter	8.521	-5.303
	Kursreguleringer, i alt	556.987	733.158

Note	T. kr.	2024	2023
5	Administrationsomkostninger		
	Pensionskassen indgår i administrationsfællesskabet Sampension Administrationselskab A/S, som PAD har indgået administrationsaftale med. Alle medarbejdere er ansat i og aflønnes af Sampension Administrationselskab A/S. Pensionskassens andel heraf afregnes via administrationsvederlaget. Vederlag til bestyrelsen afholdes dog direkte af pensionskassen. Ansvarlige for kontrolfunktioner er endvidere ansat i pensionskassen. I administrationsomkostninger ifm. forsikrings- og investeringsvirksomhed indgår følgende personaleudgifter:		
	Vederlag til bestyrelse	-1.069	-934
	Personaleudgifter, i alt	-1.069	-934
	Vederlag til direktion, bestyrelse og væsentlige risikotagere		
	Vederlag til direktion og ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil, er fordelt efter ejerandele til de enheder, der indgår i og ejer administrationsfællesskabet Sampension Administrationselskab A/S. PAD ejer 3 % af Sampension Administrationselskab A/S. PAD's andel af direktionens samlede vederlag på 4,5 mio. kr. (4,5 mio. kr. i 2023) udgør 0,135 mio. kr. (0,135 mio. kr. i 2023).		
	Bestyrelse		
	Honorar til bestyrelse	-1.069	-934
	Antal personer	7	7
	Væsentlige risikotagere		
	Fast løn inkl. pension til ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil ¹	-430	-408
	Antal personer	7	7
	Honorar til ansvarshavende aktuar		
	Honoraret afholdes af administrationsfællesskabet og afregnes via administrationsvederlag	-142	-100
	¹ Oplysninger om variabel løn, herunder oplysning om fordeling af variabel løn på tildelte, udbetalte og udskudte dele samt om fordeling på kontanter og efterstillet gæld er udeladt, da det ville medføre oplysning om enkeltpersoners individuelle løn.		
	Der er ikke fastsat særlige incitamentsprogrammer for ledelsen eller udbetalt variabel løn til ledelsen, og der er heller ikke pensionsforpligtelser udover løbende pensionsbidrag, som indgår i ovennævnte omkostninger.		
	Der er ikke tildelt eller udbetalt nyansættelses- eller fratrædelsesgodtgørelser til direktion og bestyrelse. Til ansatte hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil, er der ikke udbetalt nyansættelsesgodtgørelse. Der er udbetalt fratrædelsesgodtgørelse til to ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil. Beløbet er ikke væsentligt.		
	I henhold til "Bekendtgørelse om lønpolitik samt oplysningsforpligtelser om aflønning i finansielle virksomheder og finansielle holdingsvirksomheder" er der offentliggjort en række oplysninger vedrørende lønpolitik mv. Disse oplysninger fremgår af selskabets hjemmeside på følgende adresse: www.sampension.dk/bestyrelse		
	Samlet honorar til generalforsamlingsvalgte revisorer		
	Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab		
	Lovpligtig revision af årsregnskabet	-248	0
	Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	-23	0
	Skatterådgivning	-19	0
	Andre ydelser	-32	0
		-322	0
	PricewaterhouseCoopers, Statsautoriseret Revisionspartnerselskab		
	Lovpligtig revision af årsregnskabet	-108	287
	Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	0	-108
	Skatterådgivning	0	-127
		-108	-523

Ud over de nævnte honorarer er der afholdt udgifter til pensionskassens interne revision.

Alle beløb er angivet inkl. moms.

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab har ud over lovpligtig revision af årsregnskabet afgivet øvrige lovpligtige erklæringer med sikkerhed, afgivet branchebestemt erklæring om ÅOP & ÅOK samt ydet skatte-, moms- og afgiftsmæssig rådgivning.

Noter til regnskabet (fortsat)

Note	T. kr.	2024	2023
6	Udbetalte ydelser		
	Pensions- og renteydelser	-340.679	-323.884
	Udtrædelsesgodtgørelser mv.	-118.267	-112.859
	Præmie vedr. gruppelevsordning	-16.489	-15.008
	Udbetalte pensionsydelser, i alt	-475.435	-451.750
	Indregnet i resultatopgørelsen	-433.048	-404.533
	Udlodning fra egenkapitalen	-42.387	-47.217
	Udbetalte ydelser, i alt	-475.435	-451.750
7	Afledte finansielle instrumenter		
	2024	Positiv dagsværdi	Negativ dagsværdi
	Renteafdækningsinstrumenter mv.:		
	Renteswaps	120.716	135.250
	TRS	256.758	256.825
	Swaptions	42.981	50.382
	CDS'er	17.701	11
	Option på futures	8.138	1.089
	Renteafdækningsinstrumenter, i alt	446.295	443.557
	Valutabaserede afledte finansielle instrumenter	13.899	185.655
	Aktiefutures	0	974
	TRS Equity	57.003	62.786
	Afledte finansielle instrumenter, i alt	517.197	692.972
	Dagsværdi indgår i posten Afledte finansielle instrumenter	386.430	
	Dagsværdi indgår i posten Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 8	130.767	
	Dagsværdi indgår i posten Anden gæld, jf. note 13		692.972
	Bogført værdi, netto (passiv)		175.775
	T. kr.	2024	2023
	Der er indgået aftaler om sikkerhedsstillelse for afledte finansielle instrumenter.		
	Pensionskassen har modtaget sikkerhedsstillelse i form af likvide obligationer svarende til en dagsværdi på	8.855	111.362
	Pensionskassen har stillet sikkerhed i form af likvide obligationer svarende til en dagsværdi på	-221.781	-72.126
	Collateral, netto (aktiv/passiv)	-212.925	39.236

Herudover er der til effektiv porteføljestyling i markedsrentemiljøet anvendt aktiefutures med en samlet eksponering på -30 mio. kr. (-119 mio. kr. i 2023) og i gennemsnitrentemiljøet -39 mio. kr. (-115 mio. kr. i 2023). Til afdækning af renterisiko på obligationsbeholdningen er der anvendt obligationsfutures med en samlet eksponering på 14 mio. kr. (1 mio. kr. i 2023) markedsrente og -53 mio. kr. (-56 mio. kr. i 2023) i gennemsnitsrente. Da der foretages løbende afregning af gevinst/tab er dagsværdien nul.

Note 7 fortsættes næste side

Note 7 fortsat

Note	T. kr.	2024	2023
7	Afledte finansielle instrumenter (fortsat)		
	2023	Positiv dagsværdi	Negativ dagsværdi
	Renteafdækningsinstrumenter mv.:		
	Renteswaps	152.617	170.989
	Swaptions	50.959	72.622
	CDS'er	13.006	206
	Option på futures	3.923	1.421
	Renteafdækningsinstrumenter, i alt	220.504	245.238
	Valutabaserede afledte finansielle instrumenter	90.714	21.639
	TRS Equity	48.646	47.203
	Afledte finansielle instrumenter, i alt	359.864	314.080
	Dagsværdi indgår i posten Afledte finansielle instrumenter	257.464	
	Dagsværdi indgår i posten Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 8	102.400	
	Dagsværdi indgår i posten Anden gæld, jf. note 13		314.080
	Bogført værdi, netto (aktiv)	45.784	
	T. kr.	2024	2023
8	Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter		
	3 i 1 Livspension		
	Kapitalandele	1.079.531	1.149.801
	Investeringsforeningsandele	1.625.403	1.399.753
	Obligationer	1.135.290	1.027.713
	Pantesikrede udlån	12.980	11.237
	Indlån i kreditinstitutter	247.960	24.225
	Afledte finansielle instrumenter, jf. note 7	130.767	102.400
	Investeringsaktiver, i alt	4.231.932	3.715.130
	Linkpension		
	Kapitalandele	31	24
	Investeringsforeningsandele	2.672	1.673
	SP Invest	219	27
	Investeringsaktiver, i alt	2.921	1.724
	Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, i alt	4.234.853	3.716.854
9	Overskudskapital		
	Overskudskapital primo	538.272	516.638
	Overført til egenkapital, regulering	34	15
	Overført fra medlemsbidrag	15.334	15.493
	Udbetalt til medlemmer	-25.040	-23.325
	Risikoforrentning	120	188
	Dækning af tab vedr. omkostnings- og risikogrupper	-6.072	-3.891
	Afkast for året efter PAL	25.804	33.153
	Overskudskapital, i alt	548.451	538.272

Noter til regnskabet (fortsat)

Note	T. kr.	2024	2023
10	Pensionshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter		
	Pensionshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter specificeres således		
	Pensionshensættelser primo	5.386.806	5.068.951
	Kollektivt bonuspotentiale primo	-400.341	-223.594
	Anvendt af individuelt bonus til dækning af tab primo	8.340	9.631
	Akkumuleret værdiregulering primo	47.166	77.495
	Retrospektive pensionshensættelser primo	5.041.972	4.932.482
	Medlemsbidrag, gennemsnitsrente	209.418	213.558
	Overført til overskudskapital	-10.349	-10.534
	Afkasttilskrivning efter pensionsafkastskat	171.173	141.752
	Overført mellem klasse I og klasse III	0	-1.780
	Pensionsydelse	-276.498	-235.979
	Omkostningsbidrag efter tilskrivning af omkostningsbonus	-3.516	-3.643
	Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	12.405	12.472
	Medlemmernes gruppelevspræmier	-3.359	-3.513
	Andet	1.390	-2.842
	Retrospektive pensionshensættelser ultimo	5.142.637	5.041.972
	Akkumuleret værdiregulering ultimo	-27.102	-47.166
	Kollektivt bonuspotentiale	485.018	400.341
	Anvendt af individuelt bonus til dækning af tab	-8.340	-8.340
	Pensionshensættelser ultimo	5.592.212	5.386.806
	Pensionshensættelserne specificeres således		
	Rentegruppe F (særlig ugaranteret)		
	Bonuspotentiale på ugaranterede ydelser	69.897	67.100
	Kollektivt bonuspotentiale	5.149	2.780
	Rentegruppe F, i alt	75.046	69.880
	Rentegruppe G (Ubetingede, grundlagsrente 4,25 %)		
	Garanterede ydelser	73.100	72.508
	Individuelt bonuspotentiale	2.883	3.409
	Risikomargen	2.082	2.006
	Rentegruppe G, i alt	78.065	77.924
	Rentegruppe H (Betingede, grundlagsrente -0,75 %)		
	Bonuspotentiale på ugaranterede ydelser	2.861.699	2.589.484
	Individuelt bonuspotentiale	2.097.534	2.251.958
	Kollektivt bonuspotentiale	479.869	397.515
	Rentegruppe H, i alt	5.439.101	5.238.957
	Rentegrupper, i alt	5.592.212	5.386.760
	Omkostningsgruppe		
	Kollektivt bonuspotentiale	0	46
	Omkostningsgruppe, i alt	0	46
	Total		
	Garanterede ydelser	73.100	72.508
	Bonuspotentiale på ugaranterede ydelser	2.931.596	2.656.584
	Individuelt bonuspotentiale	2.100.417	2.255.367
	Kollektivt bonuspotentiale	485.018	400.341
	Risikomargen	2.082	2.006
	Pensionshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter, i alt	5.592.212	5.386.806

Note	T. kr.	2024	2023
11	Pensionshensættelser til markedsrenteprodukter		
	Ændringen i 3 i 1 Livspension hensættelserne specificeres således		
	3 i 1 Livspensions hensættelser primo	3.531.111	3.191.397
	Medlemsbidrag	253.630	238.027
	Overført til overskudskapital	-4.963	-4.959
	Investeringsafkast før PAL	273.999	291.426
	Overført mellem klasse I og klasse III	-416	1.780
	Depottilskud ifm. omvalg til 3 i 1 Livspension	-20	5.749
	Egenkapitaltilskud ifm. omvalg til 3 i 1 Livspension	0	-4.859
	PAL af afkast og depottilskud	-40.997	-48.667
	Pensionsydelse	-133.621	-141.155
	Omkostningsbidrag efter tilskrivning af omkostningsbonus	-2.100	-1.922
	Risikogevinst/tab efter tilskrivning af risikobonus	10.682	8.689
	Andet	2	-4.395
	3 i 1 Livspension hensættelser ultimo	3.887.307	3.531.111
	Linkpension kontraktens hensættelser specificeres således		
	Linkpension hensættelser primo	1.846	1.508
	Medlemsbidrag	1.941	407
	Investeringsafkast før PAL	163	50
	PAL heraf	-65	6
	Pensionsydelse	0	-125
	Andet	-35	0
	Linkpension hensættelser ultimo	3.851	1.846
	Pensionshensættelser til markedsrenteprodukter, i alt	3.891.158	3.532.956
	Forsikringerne er tegnet uden garanti om minimumsforrentning.		
	Ændring i pensionshensættelser fordeler sig således		
	Ændring i pensionshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter	-205.406	-317.856
	Ændring i pensionshensættelser til markedsrenteprodukter	-358.202	-340.051
	Egenkapital tilskud ført direkte på balancen	0	-4.859
	Bonusbetalt præmie til gruppeliv	-2.619	-2.294
	Ændring i pensionshensættelser, resultatopgørelse	-566.228	-665.061

Fortjenstmargen på pensionsaftaler udgør nul kroner, da al fortjeneste går til medlemmerne.

Noter til regnskabet (fortsat)

Note	T. kr.	2024	2023
12	Gæld til kreditinstitutter		
	Repoer	0	255.145
	Bankgæld	18.180	13.371
	Gæld til kreditinstitutter, i alt	18.180	268.517
	Af bankgælden forfalder i det kommende år	18.180	268.517
13	Anden gæld		
	Afledte finansielle instrumenter, jf. note 7	692.972	314.080
	Gæld vedrørende obligationskøb	6.387	0
	Gæld vedrørende afvikling af repoer	300.097	0
	Diverse finansiell gæld	7.346	8.388
	Skyldig pensionsafkastskat mv.	88.649	106.696
	Anden gæld, i alt	1.095.451	429.164
14	Eventualforpligtelser		
	Pensionskassen har givet tilsagn om deltagelse i investering i noterede kapitalandele	1.188.438	1.188.238
	Eventualforpligtelser, i alt	1.188.438	1.188.238
	Pensionskassens størrelse og forretningsomfang indebærer, at Pensionskassen til stadighed er part i forskellige tvister. De verserende tvister forventes ikke at få væsentlig indflydelse på Pensionskassens økonomiske stilling.		
15	Sikkerhedsstillelser		
	Margindeponeringer vedrørende futures	15.838	21.432
	Obligationer solgt som led i repogæld	0	255.112
	Til dækning af Pensionsmæssige hensættelser i alt ¹ er der registreret nettoaktiver for	9.842.686	9.308.663
	Beløbet vedrører følgende poster:		
	Kapitalandele og investeringsforeningsandele	6.337.935	5.762.578
	Obligationer	3.504.751	3.546.085
	Registrerede aktiver, i alt	9.842.686	9.308.663
	Heraf vedrørende markedsrenteprodukter	3.891.158	3.532.956

¹ De forsikringsmæssige hensættelser, der registreres aktiver til dækning af, opgøres efter den solvensmæssige regulering herom. Opgørelsen efter den solvensmæssige regulering vil være forskellig fra den regnskabsmæssige indregning foretaget i årsrapporten, jf. Egenkapitalopgørelsen.

Note	T. kr.	2024	2023
16	Realiseret resultat og fordeling af realiseret resultat		
	Gennemsnitsrenteprodukter		
	Investeringsafkast før PAL til fordeling	418.922	547.399
	Ændring i markedsværdiregulering	-2.519	-4.366
	Tilskrevet grundlagsrente	40.547	33.423
	Andet	2.865	887
	Realiseret renteresultat i henhold til kontributionsbekendtgørelsen	459.814	577.344
	Pensionsafkastskat	-2.610	-23.910
	Til fordeling efter pensionsafkastskat	457.204	553.434
	Fordelt til pensionsopparere:		
	Tilskrevet bonus	-240.440	-175.175
	Overført til/fra kollektivt bonuspotentiale, rentegrupper	-102.248	-227.551
	Ændring i anvendt af individuelt bonus til dækning af tab	0	-1.291
	Investeringsafkast og risikoforrentning til kapitalgrundlaget	114.516	149.417
	Omkostningsgrupper, i alt		
	Omkostningsbidrag efter bonus	5.616	5.565
	Faktiske administrationsomkostninger	-5.763	-5.519
	Realiseret omkostningsresultat i henhold til kontributionsbekendtgørelsen	-147	46
	Tilskrevet investeringsafkast efter PAL	18	8
	Overført til kollektivt bonuspotentiale, omkostningsgrupper	46	-46
	Omkostningsresultat, som dækkes af kapitalgrundlaget	-83	8
	Omkostningsresultat i pct. i forhold til pensionshensættelser	-0,002%	0,001%
	Risikogrupper, i alt		
	Realiseret risikoresultat i henhold til kontributionsbekendtgørelsen		
	Risikoresultat efter bonus	-23.087	-21.161
	Tilskrevet investeringsafkast efter PAL	264	541
	Overført til kollektivt bonuspotentiale, risikogrupper	0	6.426
	Risikoresultat, som dækkes af kapitalgrundlaget	-22.823	-14.194
	Risikoresultat i pct. i forhold til pensionshensættelser	-0,26%	-0,17%
	Udlægskonto, Egenkapital		
	Udlægskonto pr. 1. januar	-10.436	-6
	Udlæg i året	-16.835	-10.430
	Udlægskonto, Egenkapital pr. 31. december	-27.270	-10.436
	Udlægskonto, Bonuskapital		
	Udlægskonto pr. 1. januar	-3.759	-2
	Udlæg i året	-6.072	-3.757
	Udlægskonto, Bonuskapital pr. 31. december	-9.830	-3.759

Noter til regnskabet (fortsat)

Note

17 Finansielle instrumenter indregnet til dagsværdi

Investeringsaktiver og finansielle forpligtelser indregnes til dagsværdi eller amortiseret kostpris, jf. note 1. Dagsværdien er den pris, der kan opnås ved salg af et aktiv eller skal betales for overdragelse af en forpligtelse i en normal transaktion mellem uafhængige parter på målingstidspunktet. Dagsværdien bestemmes ud fra følgende hierarki:

Niveau 1 - noterede priser

Noterede priser anvendes, hvor der eksisterer et aktivt marked for de enkelte aktiver. Som udgangspunkt anvendes lukkekursen på balancedagen.

Niveau 2 - observerbare input

For noterede papirer, hvor lukkekursen ikke afspejler dagsværdien, fastsættes dagsværdien ud fra noterede kurser på lignende aktiver eller forpligtelser eller ud fra andre værdiansættelsesmetoder, som er baseret på observerbare markedsinput, fx input fra banker eller lignende. For afledte finansielle instrumenter anvendes vurderingsteknikker, som er baseret på observerbare markedsdata som rentekurver og valutakurser mv.

Niveau 3 - ikke observerbare input

For en væsentlig del af investeringerne kan værdiansættelsen ikke alene baseres på observerbare markedsdata. For disse aktiver anvendes værdiansættelsesmodeller, der kan indebære skøn over aktuelle markedsforhold og den fremtidige udvikling heri. I note 1 om anvendt regnskabspraksis er de anvendte værdiansættelsesmetoder nærmere beskrevet.

T. kr.	2024				2023			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Total	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Total
Finansielle aktiver								
Kapitalandele	660.277	-	2.514.419	3.174.696	412.614	-	2.502.353	2.914.967
Investeringsforeningsandele	3.599.605	-	25.396	3.625.001	3.229.104	-	24.199	3.253.303
Obligationer	2.693.680	398.726	751.171	3.843.577	3.284.330	23.476	1.166.293	4.474.100
Pantesikrede udlån	-	-	75.480	75.480	-	-	67.725	67.725
Afledte finansielle instrumenter	-	517.197	-	517.197	-	359.864	-	359.864
Indlån i kreditinstitutter	892.311	-	-	892.311	98.320	-	-	98.320
Likvide beholdninger	288.954	-	-	288.954	232.191	-	-	232.191
Finansielle aktiver, i alt	8.134.829	915.923	3.366.466	12.417.217	7.256.559	383.340	3.760.570	11.400.469
Finansielle gældsposter								
Repoer	-	-	-	-	255.145	-	-	255.145
Bankgæld	18.180	-	-	18.180	13.371	-	-	13.371
Afledte finansielle instrumenter	-	692.972	-	692.972	-	314.080	-	314.080
Gæld vedr. obligationskøb og afvikling af repoer mv.	313.830	-	-	313.830	8.388	-	-	8.388
Finansielle gældsposter, i alt	332.010	692.972	-	1.024.982	276.905	314.080	-	590.984
Nettoaktiver i alt	7.802.818	222.951	3.366.466	11.392.235	6.979.654	69.261	3.760.570	10.809.485
Heraf udgør:								
Gennemsnitsrente, kapitalgrundlag og minoritetsandele	4.937.392	169.944	2.252.322	7.359.657	4.668.978	38.768	2.451.226	7.158.972
Markedsrente	2.865.427	53.007	1.114.144	4.032.577	2.310.676	30.493	1.309.344	3.650.512
Total	7.802.818	222.951	3.366.466	11.392.235	6.979.654	69.261	3.760.570	10.809.485

Note 17 fortsættes næste side

Note 17 fortsat

Note

Specifikation af værdiansættelse baseret på Niveau 3

T. kr.	Værdi primo 1. januar 2024	Værdireguleringer der indgår i kursreguleringer	Køb/salg/ afvikling	Overførsel til/fra andre niveauer	Værdi ultimo 31. dec. 2024
Kapitalandele	2.502.353	49.103	-37.037	-	2.514.419
Investeringsforeningsandele	24.199	896	300	-	25.396
Obligationer	1.166.293	35.524	-67.764	-382.882	751.171
Pantesikrede udlån	67.725	-201	7.956	-	75.480
Total	3.760.570	85.322	-96.545	-382.882	3.366.466

T. kr.	Værdi primo 1. januar 2023	Værdireguleringer der indgår i kursreguleringer	Køb/salg/ afvikling	Overførsel til/fra andre niveauer	Værdi ultimo 31. dec. 2023
Kapitalandele	2.456.008	-26.432	72.777	-	2.502.353
Investeringsforeningsandele	23.539	4.222	-3.562	-	24.199
Obligationer	1.325.393	32.036	-175.233	-15.902	1.166.293
Pantesikrede udlån	67.722	857	-854	-	67.725
Total	3.872.661	10.683	-106.872	-15.902	3.760.570

For nærmere beskrivelse af værdiansættelsesteknikker og input henvises til Note 1 Anvendt regnskabspraksis.

18 Oversigt over beholdninger og afkast

Beholdninger og afkast Mio. kr.	Markedsværdi		Afkast 2024 i pct. p.a.
	Primo	Ultimo	
Gennemsnitsrente			
Grunde og bygninger	492	639	-3,6%
Noterede kapitalandele	2.003	2.548	15,6%
Unoterede kapitalandele	1.042	1.100	1,7%
Kapitalandele, i alt	3.045	3.648	11,4%
Stats- og realkreditobligationer	2.051	1.529	3,1%
Indeksobligationer	291	169	1,9%
Kredit obligationer og emerging markets-obligationer	1.066	969	7,2%
Udlån mv.	119	124	7,3%
Obligationer og udlån mv., i alt	3.527	2.791	4,6%
Øvrige investeringsaktiver	131	467	-
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	48	-105	-
Total	7.242	7.441	5,8%

Note 18 fortsættes næste side

Noter til regnskabet (fortsat)

Note 18 fortsat

Note	Markedsværdi		Afkast 2024 i pct. p.a.
	Primo	Ultimo	
Beholdninger og afkast			
Mio. kr.			
Markedsrente			
Grunde og bygninger	313	255	-3,0%
Noterede kapitalandele	1.491	1.817	15,6%
Unoterede kapitalandele	699	661	1,4%
Kapitalandele, i alt	2.190	2.478	11,8%
Stats- og realkreditobligationer	523	579	3,1%
Indeksobligationer	74	64	1,9%
Kreditobligationer og emerging markets-obligationer	444	514	8,7%
Udlån mv.	24	26	7,5%
Obligationer og udlån mv., i alt	1.065	1.183	5,6%
Øvrige investeringsaktiver	6	112	-
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	30	-66	-
Total	3.604	3.962	7,6%

Specifikationer er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse § 104.

På pensionskassens hjemmeside www.arkitektpension.dk/om-pensionskassen/finansiell-information/aktiver findes en oversigt over Pensionskassen Arkitekter & Designeres samlede aktieportefølje.

19 Supplerende nøgletal for produkter	2024		2023	
	Afkast i pct.	bonusgrad i pct.	Afkast i pct.	bonusgrad i pct.
Gennemsnitsrente				
Rentegruppe F (Særlig ugaranteret)	5,7%	7,4%	8,1%	4,2%
Rentegruppe G (Ubetinget garanteret, grundlagsrente 4,25 %)	5,8%	4,1%	7,8%	4,8%
Rentegruppe H (Betinget garanteret, grundlagsrente -0,75 %)	5,7%	51,5%	7,9%	54,1%
Forrentning af medlemmernes midler efter omkostninger før skat				
Inkluderer afkast af overskudskapital		I alt i pct.		I alt i pct.
Gennemsnitsrente		5,7%		8,4%
Markedsrente (3i1 Livspension)		7,5%		9,1%

Note

20 Markedsrenteprodukt, afkast mv. pr. investeringsprofil

	2024			2023		
	Pct. af gennemsnitlige hensættelser	Afkast i pct.	Risiko	Pct. af gennemsnitlige hensættelser	Akast i pct.	Risiko
Livscyklusproduktet 3 i 1 Livspension						
Investeringsprofil med høj risiko						
År til pension						
30 år	0,14	11,50	4,40	0,11	11,03	4,50
15 år	0,32	11,50	4,40	0,14	11,03	4,50
5 år	0,07	8,55	3,40	0,00	9,82	3,70
5 år efter	0,05	7,09	2,90	0,11	8,75	3,00
Investeringsprofil med moderat risiko						
År til pension						
30 år	1,20	9,90	4,00	0,82	10,11	4,10
15 år	2,54	9,90	4,00	2,68	10,11	4,10
5 år	3,48	6,09	2,60	2,68	8,57	2,90
5 år efter	1,82	4,22	2,00	1,40	7,21	2,10
Investeringsprofil med lav risiko						
År til pension						
30 år	0,00	7,54	3,10	0,00	8,95	3,20
15 år	0,00	7,54	3,10	0,00	8,95	3,20
5 år	0,00	5,17	2,00	0,00	8,09	2,30
5 år efter	0,00	4,00	1,60	0,00	7,32	1,70

Der er taget udgangspunkt i en pensionsalder på 67 år.

Noter til regnskabet (fortsat)

Note

21 5 års hoved- og nøgletal¹

5 års hovedtal

Mio. kr.	2024	2023	2022	2021	2020
Medlemsbidrag	465	452	440	429	387
Pensionsydelse	-433	-405	-368	-281	-265
Investeringsafkast	692	840	-831	1.094	238
Pensionsmæssige driftsomkostninger, i alt	-6	-6	-6	-6	-5
Pensionsteknisk resultat	-16	8	-36	-	15
Årets resultat	48	111	-177	190	57
Pensionshensættelser, i alt	9.483	8.920	8.262	8.422	7.383
Overskudskapital	548	538	517	565	519
Egenkapital	1.514	1.508	1.441	2.036	2.146
Aktiver, i alt	12.660	11.682	11.237	11.663	10.386

Der henvises til anvendt regnskabspraksis.

5 års nøgletal

	2024	2023	2022	2021	2020
Afkastnøgletal					
Afkastprocent relateret til gennemsnitsrenteprodukter	5,7%	7,9%	-7,9%	10,7%	2,4%
Afkastprocent relateret til markedsrenteprodukter	7,7%	9,2%	-4,9%	19,6%	-
Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter	4,75	4,75	4,75	4,50	-
Omkostningsnøgletal					
Omkostningsprocent af hensættelser	0,06%	0,07%	0,07%	0,08%	0,07%
Omkostninger i kr. pr. forsikret	516	500	522	540	479
Forrentningsnøgletal					
Egenkapitalforrentning efter skat	3,2%	7,5%	-10,2%	8,7%	2,6%
Forrentning af overskudskapital	4,4%	7,4%	-8,7%	10,0%	3,0%

Der henvises til nøgletalsdefinitioner side 73.

¹ Hoved- og nøgletallene for 2023 og 2022 er påvirket af ændring i regnskabspraksis i 2023.

Sammenligningstallene for 2020-2021 er ikke ændret, da dette ikke har været praktisk muligt.

22 Risikostyring

Bestyrelsen har i politikker og retningslinjer fastlagt de overordnede rammer for pensionskassens risikostyring, herunder overordnede rammer for den samlede solvensdækning og for forskellige typer af risici. De overordnede rammer revurderes som minimum én gang årligt.

Styring af risici sker via det interne kontrolsystem baseret på tre forsvarslinjer. Første forsvarslinje udgøres af forretningen, dvs. alle de ansatte i pensionskassen og i Sampension Administrationsselskab A/S, som ikke er en del af anden eller tredje forsvarslinje. Det er første forsvarslinje, der ejer og styrer risici. Anden forsvarslinje overvåger og kontrollerer og udgøres af risikostyrings-, aktuar- og compliancefunktionen, mens tredje forsvarslinje udgøres af intern audit funktionen.

Pensionskassens risikostyring har fokus på at styre og overvåge risici, der eksponerer både pensionskassen og medlemmerne for tab.

Risiciene for PAD kan overordnet inddeles i:

- Markedsrisici
- Forsikringsrisici
- Ikke-finansielle risici
- Tværgående risici

MARKEDSRISICI

Markedsrisici er relateret til bevægelser på de finansielle markeder, som kan give finansielle tab ved værdiændringer i investeringsaktiverne og/eller i opgørelsen af de pensionsmæssige hensættelser. Markedsrisici udspringer af faktorer, der kan påvirke værdien af finansielle instrumenter og kontrakter fx ændringer i renter, aktiekurser, værdien af alternative investeringer inkl. ejendomsinvesteringer, valutakurser og kreditspænd. Herudover omfatter markedsrisici:

- Volatilitetsrisici, dvs. risiko for tab som følge af ændringer i den implicite volatilitet, der bl.a. indgår i værdiansættelsen af finansielle aktiver med indbyggede optioner
- Koncentrationsrisici, dvs. risiko for tab på grund af koncentration af enkeltnavnseksponeringer på tværs af aktivtyper
- Modpartsrisici, dvs. risiko for tab på grund af en modparts kontraktuelle misligholdelse
- Likviditetsrisici, dvs. risiko for at pensionskassen ikke kan fremskaffe den nødvendige likviditet, og/eller at den med kort varsel skal fremskaffe likviditet og derfor kan blive tvunget til at afhænde investeringsaktiver til lavere salgspriiser, end der ville kunne opnås under mere normale forhold
- Basisrisici, dvs. risiko for tab på modsatte positioner, hvor den ene har til formål af afdække den anden
- Inflationsrisici, dvs. risiko for tab som følge af ændringer i inflation

Markedsrisici er primært relevante for følgende områder:

- Investeringsaktiver allokert til kapitalgrundlaget i form af egenkapital og overskudskapital. Tab som følge af ugunstige udviklinger på de finansielle markeder vil derfor kunne forringe kapitalgrundlaget og pensionskassens solvensdækning. Da der løbende sker en udbetaling til medlemmerne af overskudskapitalen, vil tab som følge af markedsrisici også få betydning for de fremtidige udbetalingerne til medlemmerne.
- Investeringsaktiver og pensionsmæssige hensættelser for pensionsordninger med garanti, dvs. ordninger, der er omfattet af en ydelsesgaranti, hvor der vil opstå et tab, hvis værdien af hensættelserne stiger mere (eller falder mindre) end værdien af de tilhørende investeringsaktiver. Værdien af hensættelserne afhænger af den anvendte diskonteringskurve (rentekurve). Pensionskassen anvender den risikofri rentekurve, som offentliggøres af EIOPA i henhold til Solvens II-direktivet, eller en rentekurve, der ikke afviger væsentligt herfra. Værdien af hensættelserne vil fx stige, hvis diskonteringskurven falder. Værdien af investeringsaktiverne afhænger af udviklingen på de finansielle markeder og vil fx falde, hvis investeringsafkastet er negativt. Tab vil i første omgang blive dækket af den garanterede bestands tabsabsorberende bonuspotentialer. Det vil alt andet lige øge solvenskapitalkravet og reducere de fremtidige ydelser til forsikringstagerne. Tab, der ikke kan dækkes af bonuspotentialerne, vil blive dækket af pensionskassens kapitalgrundlag. Uanset om tabet øger solvenskapitalkravet eller reducerer kapitalgrundlaget, vil det reducere pensionskassens solvensdækning. Pensionskassen har stoppet for nytegning af ordninger med garanti, og den garanterede bestand er derfor i afløb.
- Investeringsaktiver allokert til pensionsordninger uden garanti, hvor markedsrisikoen ikke påhviler pensionskassen, men derimod medlemmerne i form af risikoen for lavere fremtidige ydelser. De ugaranterede ordninger omfatter især produktet 3 i 1 Livspension, som er det primære produkt for nye medlemmer, og gennemsnitsrenteproduktet med betingede garantier. Selvom risikoen påhviler medlemmerne, har PAD fokus på at styre og overvåge risiciene.

Noter til regnskabet (fortsat)

Note 22 fortsat

Pensionskassens markedsrisici styres bl.a. via en overvågning af markedsrisiciene, som løbende giver mulighed for at tilpasse risikoeksponeringen på pensionskassens investeringer, herunder tilpasninger vha. finansielle instrumenter. Der foretages herudover en løbende opfølgning på de investeringsrammer og rammer for markedsrisici, som er fastlagt af bestyrelsen.

En betydelig del af pensionskassens aktiver er investeret i alternative investeringer, herunder fx kreditinvesteringer, ejendomsinvesteringer, private equity og investeringer i infrastruktur. Sammenlignet med fx børsnoterede aktier og obligationer er de kendetegnet ved at være mindre likvide og sværere at værdiansætte, da der – modsat børsnoterede værdipapirer – ikke findes daglige, noterede priser. Værdiansættelsesudvalget har ansvar for, at veldefinerede og passende værdiansættelsesmetoder bliver anvendt på bl.a. alternative investeringer, hvor daglige, noterede prisoplysninger ikke er til rådighed. Udvalget vurderer som minimum månedligt, om værdiansættelsen af unoterede aktiver skal reguleres.

FORSIKRINGSRISICI

Pensionskassens gennemsnitsrenteprodukt med garanti eksponerer pensionskassen mod forsikringsrisici. Det vedrører bl.a. levetidsrisici, livsforsikringsoptionsrisici og omkostningsrisici. Som eksempel vil en uforudset stigning i medlemmernes levetid betyde, at pensionskassen skal udbetale ydelser i en længere periode end tidligere forventet, hvilket kan forringe pensionskassens resultat og solvensdækning.

For ordninger uden garanti, herunder produktet 3 i 1 Livspension og gennemsnitsrenteproduktet med betingede garantier, vil risici vedr. fx levetider blive båret af medlemmerne i form af lavere fremtidige ydelser.

Med baggrund i de rammer for forsikringsrisici, bestyrelsen har fastlagt, styres pensionskassens forsikringsrisici bl.a. via løbende aktuariemæssige analyser af de forskellige risikoelementer med henblik på at sikre en korrekt opgørelse af de pensionsmæssige hensættelser og eventuelt tilpasning af nyttegningsgrundlaget.

Pensionskassen har ikke indgået kontrakter om genforsikring af forsikringsrisiciene.

IKKE-FINANSIELLE RISICI

Ikke-finansielle risici dækker over:

- Operationelle risici, dvs. risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder. Operationel risiko omfatter fx risici relateret til rådgivning af medlemmerne, juridiske risici og modelrisici. De operationelle risici omfatter også IT-risici, herunder risiko for tab som følge af fejl i forbindelse med vedligeholdelse og udvikling af de IT-systemer, pensionskassen anvender, samt risici relateret til cyberkriminalitet.
- Strategiske risici vedrører risikoen for at få fastlagt strategier, der indebærer aktiviteter og risici, som burde have været undgået, eller som afskærer virksomheden fra andre og mere attraktive aktiviteter og risici. Det dækker ligeledes over risikoen for tab som følge af forkert eller mangelfuld gennemførelse af den ønskede strategi.
- Regulatoriske- og compliance risici, dvs. risikoen for tab som følge af manglende overholdelse af de love og regler, pensionskassen skal efterleve samt risici relateret til mulige fremtidige ændringer af love og regler. De regler, pensionskassen skal efterleve, omfatter fx Solvens II-reguleringen, contributionsbekendtgørelsen, regler der skal forhindre økonomisk kriminalitet (dvs. hvidvask, terrorfinansiering m.v.), regler om sanktioner mod andre lande m.v., regler der skal modvirke svindel og bestikkelse samt regler om databeskyttelse (herunder GDPR-reglerne).

De ikke-finansielle risici styres primært via pensionskassens interne kontrolsystem og med udgangspunkt i en række bestyrelsesgodkendte politikker om bl.a. operationel risiko, persondatabeskyttelse samt forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og terrorfinansiering. Der er herudover udarbejdet forretningsgange og arbejdsbeskrivelser, der bidrager til at reducere risikoen for fejl.

Operationelle hændelser registreres og rapporteres løbende til direktion og bestyrelse, bl.a. med henblik på at kunne implementere mitigerende foranstaltninger, så tilsvarende hændelser i videst muligt omfang undgås fremover.

Risici relateret til outsourcing betragtes også som en del af de ikke-finansielle risici. Bestyrelsen har fastsat politik og

retningslinjer for outsourcing, herunder regler for outsourcing af kritiske eller vigtige operationelle funktioner og aktiviteter. Politikken og retningslinjerne skal sikre en betryggende håndtering af de risici, der er forbundet med outsourcing, herunder at indgåede outsourcingaftaler sikrer, at de outsourcete funktioner og aktiviteter bliver behandlet i overensstemmelse med bestyrelsens retningslinjer og gældende lovgivning.

Overvågningen af outsourcete aktiviteter reguleres i forretningsgange, som sikrer rapportering til relevante ledelsesmæssige fora og bestyrelsen om leverandørens opgavevaretagelse fx med driftsrapporter, møder, stikprøvekontroller mv.

TVÆRGÅENDE RISICI

Tværgående risici dækker over omdømmerisici og ESG-risici, dvs. risici vedrørende miljømæssige og sociale forhold samt god selskabsledelse. De tværgående risici kan påvirke pensionskassen bredt og kan derfor ikke kategoriseres som enten markedsrisici, forsikringsrisici eller ikke-finansielle risici.

Klimarisici betragtes som en del af ESG-risiciene og er også tværgående, da klimaforandringer fx både kan påvirke pensionskassens markedsrisici og forsikringsrisici. Klimarisici omfatter både transitionsrisici og fysiske risici. Transitionsrisici er risici, der opstår i overgangen til en mere klimavenlig økonomi, og som fx omfatter politiske tiltag og regulering, den teknologiske udvikling og adfærdsmæssige ændringer, der kan påvirke de fremtidige forbrugsmønstre. De fysiske risici omfatter både kroniske fysiske risici, som fx tørke og havvandsstigninger, og akutte fysiske risici, som fx skovbrande, hvedebølger og stormfloder.

RAPPORT OM SOLVENS OG FINANSIEL SITUATION

Pensionskassens risikostyring er uddybende beskrevet i Rapport om solvens og finansiell situation – den såkaldte SFCR. Rapporten er offentlig tilgængelig og kan findes på www.arkitektpension.dk/om-pensionskassen/finansiell-information/aarsrapport.

Påtegninger

Ledelsespåtegning	68
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	69

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2024 for Pensionskassen Arkitekter & Designere.

Årsrapporten er udarbejdet i overensstemmelse med lov om forsikringsvirksomhed og anden relevant lovgivning.

Årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af pensionskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2024 samt af resultatet af pensionskassens aktiviteter for regnskabsåret 2024.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i pensionskassens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som pensionskassen kan påvirkes af.

Hellerup, den 11. marts 2025

Direktionen

Mads Smith Hansen
Adm. direktør

Bestyrelsen

Mads Johan Wilian Gudmand-Høyer
(Forperson)

Kenneth Lillelund Winther
(Næstforperson)

Søren Kaare-Andersen

Esther Julie Ringer Ellingsen

Peder Walsøe Pedersen

Jan Ove Petersen

Rikke Rohr

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Pensionskassen Arkitekter & Designere

KONKLUSION

Vi har revideret årsregnskabet for Pensionskassen Arkitekter & Designere for regnskabsåret 01.01.2024 - 31.12.2024 der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for pensionskassen. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om forsikringsvirksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af pensionskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2024 samt af resultatet af pensionskassens aktiviteter for regnskabsåret 01.01.2024 - 31.12.2024 i overensstemmelse med lov om forsikringsvirksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

GRUNDLAG FOR KONKLUSION

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af pensionskassen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Pensionskassen Arkitekter & Designere den 25.04.2024 for regnskabsåret 2024.

CENTRALE FORHOLD VED REVISIONEN

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 01.01.2024 - 31.12.2024. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Måling af unoterede investeringer	Forholdet er behandlet således i revisionen
<p>Unoterede investeringer udgør 3.366 mio. kr. pr. 31.12.2024 (3.761 mio. kr. pr. 31.12.2023), og består af investeringer målt til dagsværdi, hvor input ikke er observerbare (niveau 3).</p> <p>Målingen af unoterede investeringer er afhængig af model, data samt ledelsesmæssige vurderinger og forudsætninger som ikke er direkte observerbare. Ændringer i de væsentlige vurderinger og forudsætninger, som indgår i det regnskabsmæssige skøn, kan have en væsentlig påvirkning på regnskabet.</p> <p>De væsentligste ledelsesmæssige skøn omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurdering af væsentlig markedsudvikling siden seneste rapportering fra eksterne forvaltere • Vurdering af afkastkrav, herunder forventninger til illikviditetspræmier og investerings-specifikke risikotillæg • Vurdering af fremtidige pengestrømme <p>Ledelsen har nærmere beskrevet principper og forudsætninger for målingen af unoterede investeringer i anvendt regnskabspraksis samt noter.</p>	<p>Baseret på vores forståelse af processen samt risikovurdering, har vi revideret pensionskassens værdiansættelse af unoterede investeringer.</p> <p>Vores revisionshandlinger har omfattet følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurdering og test af nøglekontroller for værdiansættelse af de unoterede investeringer, herunder om nøglekontrollerne er designet og implementeret hensigtsmæssigt samt, hvorvidt disse har fungeret effektivt i regnskabsåret. • Vurdering af de valgte værdiansættelses-metoder med udgangspunkt i investeringernes karakteristika, vores branchekendskab og ændringer i forhold til tidligere år. • Stikprøvevis test af fuldstændighed og nøjagtighed af datagrundlag, herunder rapportering fra forvaltere. • Vurdering af de væsentligste ledelsesmæssige skøn over markedsudviklingen siden seneste rapportering fra eksterne forvaltere, herunder model for validering heraf. • Vurdering af ledelsesmæssige skøn over afkastkrav og forventede fremtidige pengestrømme i forhold til historisk udvikling, budgetter, eksterne markedsdata samt vores kendskab til porteføljen og markedsudviklingen.
<p>Pensionshensættelser udgør 9.483 mio.kr. pr. 31.12.2024 (8.920 mio. kr. pr. 31.12.2023).</p> <p>Vi har vurderet, at målingen af pensionshensættelser, herunder særligt hensættelser til gennemsnitsrenteprodukter, er et centralt forhold ved revisionen, idet værdiansættelsen fastsættes på baggrund af komplicerede metoder, data samt forudsætninger, herunder forventninger til fremtidige begivenheder.</p> <p>Ændringer i de valgte metoder, data og forudsætninger kan have væsentlig indvirkning på målingen af pensionshensættelser.</p> <p>De væsentligste ledelsesmæssige skøn omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fastsættelse af forventninger til forsikringstagernes levetider og dødelighed. • Fastsættelse af forventninger til, hvorvidt forsikringstagere vil forny eller forlænge deres forsikringer (genkøbs-sandsynligheder). • Fastsættelse af forventninger til, hvornår forsikringstagerne pensioneres (pensioneringstidspunkt). <p>Ledelsen har nærmere beskrevet principper og forudsætninger for opgørelse af pensionshensættelser i anvendt regnskabspraksis samt noter.</p>	<p>Baseret på vores forståelse af processen og risikovurdering, har vi revideret den af ledelsen foretagne måling af pensionshensættelser.</p> <p>Vores revisionshandlinger, hvori vi har inddraget vores egne internationalt kvalificerede aktuarer, har omfattet følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Test af nøglekontroller vedrørende ledelsens fastsættelse af forudsætninger, herunder om nøglekontrollerne er designet og implementeret hensigtsmæssigt samt, hvorvidt disse har fungeret effektivt i regnskabsåret. • Vurdering af anvendte metoder, modeller og data i forhold til almindeligt accepterede aktuarmæssige standarder og markedspraksis. • Vurdering af de anvendte forudsætninger i forhold til historiske data og markedspraksis. • Stikprøvevis kontrol af underliggende datas nøjagtighed og fuldstændighed. • Stikprøvevis gennemgang af aktuarmæssige beregninger. • Analyse af udviklingen i risiko-, rente- og omkostningsresultater gennem anvendelse af vores branchekendskab og erfaringer.

LEDELSENS ANSVAR FOR REGNSKABET

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om forsikringsvirksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere pensionskassens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere pensionskasse, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

REVISORS ANSVAR FOR REVISIONEN AF REGNSKABET

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af pensionskassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om pensionskassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at pensionskasse ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed, og, hvor det er relevant, anvendte sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

UDTALELSE OM LEDELSESBERETNINGEN

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om forsikringsvirksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om forsikringsvirksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Hellerup, 11. marts 2025

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 3396 3556

Kasper Bruhn Udam
Statsautoriseret revisor
mne29421

Kristian Ehrenreich Hansen
Statsautoriseret revisor
mne46662

Nøgletalsdefinitioner

Finanstilsynets nøgletal

Nøgletal er beregnet i henhold til Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser

Afkastprocent =
$$\frac{\text{Investeringsafkast vedr. gennemsnitsrente- og markedsrenteprodukter} \times 100}{\text{Forsikringsmæssige hensættelser primo året} + \text{gennemsnitligt vægtede ind- og udbetalinger for gennemsnitsrente- og markedsrenteprodukter}}$$

Nøgletallet er beregnet pengevægtet. Afkastmål kan opdeles i to typer, det pengevægtede og det tidsvægtede afkast:

Det pengevægtede afkast viser den faktiske forrentning - eller relative værditilvækst - som porteføljen har opnået i perioden, inklusive forrentning af periodens netto-indbetalinger. Det pengevægtede afkast viser således den faktiske forrentning over perioden.

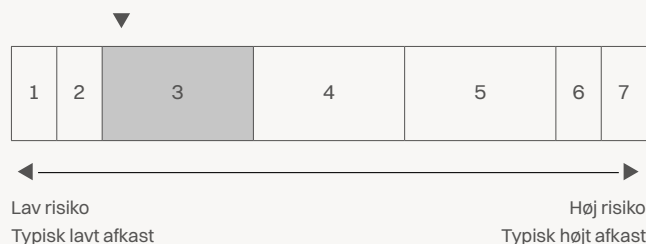
Det tidsvægtede afkast viser den forrentning, der ville være opnået, hvis der ikke havde været betalinger til eller fra porteføljen i perioden. Det tidsvægtede afkast er et udtryk for "performance", som er anvendeligt til sammenligning med et benchmark eller med andre investorer afkast inden for samme aktivkategori.

Risiko på afkast vedr. markedsrenteprodukter = Opgøres som standardafvigelsen (SD) på det månedlige afkast relateret til markedsrenteprodukter over de seneste 36 måneder ved anvendelse af følgende skala 1-7:

Risikoklasse	Pct. SD \geq	SD<
1,00	0,00	0,50
2,00	0,50	2,00
3,25	2,00	3,00
3,50	3,00	4,00
3,75	4,00	5,00
4,25	5,00	6,70
4,50	6,70	8,34
4,75	8,34	10,00
5,25	10,00	11,67
5,50	11,67	13,33
5,75	13,33	15,00
6,00	15,00	25,00
7,00	25,00	

Bemærk, at standardafvigelsen måles i gennemsnit på tværs af risikoprofiler og årgangspuljer. Standardafvigelsen konverteres til en risikokategori ved anvendelse af følgende skala:

Afkast-/risikoprofil

Omkostningsprocent af hensættelser =
$$\frac{\text{Årets forsikringsmæssige driftsomkostninger} \times 100}{\text{Forsikringsmæssige hensættelser primo året} + \text{gennemsnitligt vægtede ind- og udbetalinger for gennemsnitsrente- og markedsrenteprodukter}}$$

Omkostninger i kr. pr. forsikret =
$$\frac{\text{Årets forsikringsmæssige driftsomkostninger}}{\text{Gennemsnitlige antal forsikrede vedr. direkte forsikring} + \text{gennemsnitlige antal forsikrede med gruppelevskontrakter} \times 0,1}$$

Egenkapitalforrentning efter skat =
$$\frac{\text{Resultat efter skat} \times 100}{\text{Vægtet gennemsnitlig egenkapital}}$$

Forrentning af overskudskapital, der tildeles afkast som egenkapital =
$$\frac{\text{Overskudskapitalens afkast før skat} \times 100}{\text{Vægtet gennemsnitlig overskudskapital}}$$

Solvensdækning =
$$\frac{\text{Kapitalgrundlag ved udgangen af året} \times 100}{\text{Solvenskapitalkrav}}$$

Supplerende nøgletal

Afkastprocent for de enkelte rentegrupper beregnes i overensstemmelse med formlen vist ovenfor.

Bonusgrad i procent =
$$\frac{\text{Rentegruppens individuelle og kollektive bonuspotentialer ved udgangen af året} \times 100}{\text{De samlede depoter for rentegruppen ved udgangen af året}}$$

Forrentning af medlemmernes midler efter omkostninger før skat pr. produkttype =
$$\frac{(\text{Vægtet gennemsnitlige hensættelser} + \text{vægtet gennemsnitlig overskudskapital} + \text{pensionsafkastskat}) \times 100}{\text{Forsikringsmæssige hensættelser primo året} + \text{med tillæg af overskudskapital primo året} + \text{gennemsnitligt vægtet cashflow}}$$

Nøgletallet viser medlemmernes samlede afkast minus omkostninger og risikoforrentning.

